

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVII Kovas - March 4, 1982 Nr.9

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Washingtono užkulisiai

Asmeniškai išpūdžiai iš sostinės

Vytautas Meškauskas

Kas dar nematė kontraversinio Reagano administracijos biudžeto direktoriaus, nesu-skaitomus kartus rodyto per televiziją, David Stockman'o? Todėl nenuostabu, kad sutikęs jį senato priangyje automatiškai linktelėjau jam galvą. 'Hi, dear' - atsakė jis su malonia šypsena, lyg seniai būtu-me pažįstami.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Š. m. Vasario 16 dieną Lietuvos atstovas ir ponias O. Bačkienė surengė priėmimą pasiuntinybėje Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakčiai paminėti.

Priėmimą, pareikšdami sveikinimus Vasario 16 dienos proga, atsilankė apie 120 svečių. Jų tarpe buvo pareigūnų iš Valstybės Departamento, būtent: Valstybės sekretoriaus asistentas Žmogaus Teisių ir Humanitariniams Reikalams Elliot Abrams, jo pavaduotojas Peter P. Sarros su žmona, jų skyriaus pareigūnas Hugh Simon, Rytų Europos skyriaus direktorius John R. Davis su žmona, protokolo šefo padėjėjas Richard Gookin su žmona, Heinaru, buvęs Rytų Europos skyriaus direktorius bei buvę Baltijos Valstybių skyriaus vedėjai su žmonomis.

Iš diplomatinio korpuso dalyvavo Apaštališkasis Delegatas arkivyskupas Pio Laghi, Delegatūros patarėjas Msgr. G. Leanza, Camerūno ambasadorius, Latvijos atstovas ir ponias Dinbergs bei kitų ambasadų pareigūnai.

Iš Baltųjų Rūmų atsilankė priėmimą Jack Burgess, specialus prezidento asistentas ryšiams su visuomene.

Iš Washingtono lietuvių dalyvavo — veiksmų atstovai, organizacijų bei sambūrių pirmūnai ir asmenys, kurie savo aukomis yra parėmę Lietuvos pasiuntinybės rūmų atnaujinimo reikala.

Lietuvos atstovas ir Ona Bačkienė yra labai dėkingi visiems atsilankiusiems į priėmimą bei sveikinusiems žodžiu, telegramomis, telefonu ar laiškais Vasario 16 dienos proga.

Tas familiarumas ir klasika kongreso rūmų architektūra man priminė demokratijos lopšį Graikiją, kur valstybės reikalai buvo šeimyniškai sprendžiami turgaus aikštėje. Deja, nūdien jau tiek daug žmonių, kad tokia klasiška demokratijos forma pasidarė nebeįmanoma. Tačiau spauda, o dabar ir televizija, per amžius susidariusią dirbtiną užtvarą tarp valdančiųjų ir valdomųjų gerokai sumažino. Galima būtų net teigti, kad tokioje būklėje JAV neturės nė vieno prezidento, kuris savo poste išsilaikytų daugiau kaip vieną terminą -- tiek jam duodama progų pasirodyti paprastu mirtinguoju, be jokio autoriteto apsiausto. Žinia, gali teigti, kad toks šeimyniškumas yra viena iš didesnių Amerikos nelaimių, nes sunaikina autoritetą, jo vieton nieko neduodamas. Gal iš tikro geriau kad visos žmoniškos prezidento ir kitų aukštųjų pareigūnų savybės ir silpnybės paaiškėtų jau jiems grįžus į privatų gyvenimą, ar visai pasitraukus iš mūsų tarpo. Imkim, pavyzdžiui, kad ir tokį Nixono išsireiškimą, kad savo viceprezidentą Spiro Agnew jisai laikas... draudimo polisu. Mat, turėdamas galvoje, kas jo vietoje atsisėtų Baltuosiuose Rūmuose, kongresas nebandytų jo (Nixon) pašalinti. Kad taip jis sakęs, teigia vienas jo artimiausių pareigūnų - Erlichmanas savo paskutinėje knygoje. Jei tas būtų žinoma Nixonui dar tebeįtepus, kiltų nemažas skandalas.

Senate šiuo metu nemažai ginčijamasi, ar įsileisti televizijos kameras į pilnates posėdžius (komisijų posėdžiai jau seniai transliuojami). Salininkai teigia, kad tauta turi teisę žinoti, kas darosi. Priešininkai aiškina, kad senatas turi ieškoti kompromiso tarp įvairių pažiūrų bei interesų, ir tai padaryti daug patogiau privačiai, o ne kreipiantis per televiziją į visą tautą, kada kiek vienas oratorius, slaptaį svajodamas apie kandidatūrą į prezidentus, pasiduoda demagogijos vilionei. Iš tikro JAV senatas per pirmuosius septynerius savo egzistencijos metus posėdžiavo prie uždarytų durų ir tik 1794 metais buvo pradėta duoti vietos publikai. Transliavimas per televiziją, sako to šalininkai, tik praplatinga publikai skiriamą galėriją.

Apie tai galvojau eidamas į senato patalpos - per senatorių Heinz ir Riegel protekciją - Washingtono Lietuvių Bendruomenės suruoštą priėmimą Lietuvos Nepriklausomybės 64 m. sukakties proga, vasario

24 dieną. Tos sukakties proga kas metai lietuviams palankūs senatoriai ir kongresmanai savo rūmuose padaro draugiškus pareiškimus, dažniausiai beveik visai tuščioje salėje. Tačiau jie yra įtraukiami į oficialų 'Congressional Record', kuris turi daug didesnę auditoriją. Tokių vadinamųjų intervencijų Lietuvos naudai šiais metais padarė 14 senatorių ir 61 atstovas. Tai dar nėra galutinas skaičius, bet jau rekordas.

Priėmimas ruošiamas tų palankių oratorių garbei, bet daugiau duoda progos pasižmonėti jų štabų bendradarbiams su vietos lietuviams. Jų buvo geras pusšimtis šiais metais, daugiausiai jaunos ar vidutinės kartos, kas labai maloniai - ir sakyčiau net viltin-gai - nuteikė iš Floridos atvykusius pensininkus. Čia paaiškėjo įdomūs užkulisiai -- senatorius Heinz (iš žinomos konservų pramonės milijonierių dinastijos), resp. iš Pensilvanijos, pasisakė turįs keturis lietuvių draugus, faktinai dvi dvynių poras. Viena jų dirba jo štabe, kita daug pasidarbavo rinkimų metu. Jie jau trečios ar ketvirtos kartos ateiviai. Senatorius gerai orientuojasi mūsų problemose. Taip pat ir Illinois demokratų kongres-

(Nukelta į 2 psl.)

Mirė Vincas Rastenis

Š. m. vasario 25 d. New Yorke po sunkios ir ilgos ligos mirė buvęs Dirvos leidėjas redaktorius (1948 — 1951), visuomenininkas, žurnalistas Vincas Rastenis, sulaukęs 77 metų amžiaus.

Sekmadienį, vasario 28 d. įvyko atsisveikinimas šalininkienės laidotuvių koplyčioje.

Atsisveikinime, kuris buvo prarastas gražiai, dalyvavo daug velionies draugų, atvykusių net iš tolimų vietų, kaip Danutė Statkutė de Rosales iš Venezuelos, poetas Stasys Santvaras ir Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius iš Bostono, dr. Z. Rekašius, inž. V. Adamkus ir dr. V. Kavolis iš Chicagos, brolis Jonas su žmona Aldona iš Clevelando ir kt.

Atsisveikinimą pradėjo kun. J. Pakalniškis, sukalbėdamas maldą, po to, Br. Bieliukas, vadovavęs atsisveikinimui, tarė trumpą žodį, nušviesdamas velionies gyvenimą ir visuome-

A. A. Vincas Rastenis, buvęs Dirvos leidėjas-redaktorius.

Su Vincu Rasteniu atsisveikinant

Vincas Trumpa

Dar rodos taip neseniai, tik prieš porą metų, dalinausi su "Dirvos" skaitytojais mintimis apie Vincą Rasteni, kuris tuomet buvo

ninę veiklą.

Ilgesnį žodį pasakė velionies bičiulis poetas Stasys Santvaras, Lietuvių Enciklopedijos, savo ir velionies draugų vardu.

Danutė Statkutė de Rosales, specialiajai atskridusi iš Venezuelos, perskaitė savo sesers Jūratės Statkutės de Rosales parašytą atsisveikinimą nuo Pietų Amerikos lietuvių.

Dr. Zenonas Rekašius atsisveikino žurnalų Akiračių ir Metmenų vardu.

Dr. Bronius Nemickas kalbėjo įgaliotas Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos pirm. Vaclovo Mažeikos, nušviesdamas velionies veiklą tautininkų eilėse.

Pirmadienį, kovo 1 d., po gedulingų pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje, gausaus velionies draugų būrio palydėtas amžinam poilsiui į Cypress Hills kapines.

Nuliūdime likusiai žmonai Emilijai ir artimiesiems reiškiamo užuojautą.

sulaukęs savo 75-kerių metų sukakties. Iš jo laiškelio po to spėjau, kad jam toji sukaktis (kaip ir kiekviena sukaktis) nebuvo labai prie širdies, nors jis nesi-skundė, kad aš apie jį būčiau per daug primelavęs, kaip kartais tokiomis progomis atsitinka. Jis lyg jau-tėsi nepakankamai daug padaręs. Ir jam, atrodo, nesvetima buvo toji latvių liaudies dainelė, kurios mes visi dar pradžios mokykloje mokėmės, kaip latvių kalbos giminystės pavyzdžio: šnekėk, mama, apie mano darbus, ne apie mano metus.

Tada man rašant apie Vincą Rasteni daugiausia knietėjo dar kartą jį paskatinti, kad būtų labai gerai, jeigu jis parašytų savo atsiminimus apie nepriklausomybinį Lietuvos laikotarpį, kurį jis gerai pažino ir kuriame jis suvaidino nemažą vaidmenį. Deja, netrukus po to jį sugriebė sunki liga, kurias iškankintas jis ir atsiskyrė su šiuo pasauliu šių metų vasario 25 dieną.

Nors V. Rasteniui teko eiti visokias pareigas, dirbti visokius darbus, dalyvauti visokiuose politiniuose ir kultūriniuose sambūriuose, pirmoje eilėje jis buvo

(Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Dirva*

Gaisras JAV pašonėje sudaro rimtą pavojų, kurio nenorima matyti. - Jo priežastys ir sąlygos leidžiančios išsilipti.

- Reagano planas.

Būdinga smulkmena: stebiu didžiųjų televizijos tinklų rytmetines programas Washingtono ir per žinias jos visos pranešė, kad prezidentas Reaganas kalbės apie Karibų jūros ir centrinės Amerikos problemas. Tačiau nė viena nepranešė, kada jis kalbės, ir ar jo kalba bus transliuojama per TV. Žinoma, turį priejimą prie Cable News Network yra laimingesni, nes tas tinklas, 24 valandas duodamas tik žinias, mielai perduoda ir ilgesnes kalbas. Tačiau NBC, CBS ir ABC nenori nutraukti pelną duodančių savo programų prezidento kalboms, nors jos ir būtų svarbios. Jos patenkina trumpom santraukom per žinių periodus. Aišku, jos bus palydėtos ir priešingu nuomonių pareiškimais ir, ko gero, dar vaizdais iš 'heroiskų' sukilėlių gyvenimo!

Nenuostabu už tat, kad Amerikos viešoji opinija keičiasi vyriausybės politikos nenau-dai. Pagal Gallup tyrinėjimą 54% amerikiečių pagaaidauja nesikišti į El Salvadoro reikalus, 44% mano, kad Salvadoras gali tikrai virsti Vietnamu; o 30% tokią išeitį nelaiko tikra, bet galima.

Mūsų skaitytojai, kurie turėjo nelaimės kiek pagyventi bolševikų ar nacių režimuose, turbūt prisimena, kad jų vada, nors galėjo viską daryti ką tik užsimanė, vis dėlto rūpinosi gauti galimai didesni masių pritarimą savo didesniems užsimojimams. Juo labiau pritarimo yra reikalingas demokratinis režimas, kuris - kaip JAV atveju - neturi savo vidaus informacijos, jau nekalbant apie propagandą, priemonių ... Žinia, visados gali

aiškinti, kad tiesa galų gale vistiek paaiški, bet artėjame prie to, kad tiesai paaiškėti nebėra laiko.

...

Žinia, pagrindinė gaisro Amerikos pašonėje priežastis nėra kurstymas iš užsienio. Tai iš ūkinės situacijos kils vargas. Nelaimė, vargą išnaudoti gali tik JAV priešai, bet ne jos pačios, nes jų geriausias talkininkas yra gerovė. Pagrindinis blogio šaltinis -- yra per daug žmonių, siekiančių pasidalinti per mažą turtą. Nepadedą ir tas faktas, kad tas turtas yra susikaupęs palyginti nedidelio jų savininkų skaičiaus rankose.

Tokiuose atvejuose paprastai siūloma praveisti žemės reformą, tačiau tai gali būti labai trumpalaikė priemonė. Kaip nedalinsi, jei žemės per mažai, jos visties visiems neužteks ir galutiniame rezultate gamyba nepadidėja, bet sumažėja. Žinoma, kartais gali pasitaikyti, kad mažas žemės ūkis gali būti našesnis už didelį, bet tai jau greičiau išimtis negu taisyklė. Jei didesnis ūkis yra našesnis, reikia pasirūpinti, kad jo pelnas neitų į vienas rankas. Tai atsiekiama atlyginimais ir, eventualiai, mokesčiais, bet tam reikia laiko, taikos ir kurį laiką griežtos rankos.

Valdantieji, žinoma, daugiausia pasitiki paskutiniąja priemone ir, aišku, neapseina be jos išnaudojimo tik savo naudai. Kiekvienu atveju, jei valdantieji nesuranda išeities, visa kaltė užmetama jiems. Kilusią revoliuciją bandoma pateisinti, nors dažnai revoliucija paprastai veda prie dar

griežtesnio režimo, negu nuverstasis. Atsiminkime tik Rusijos likimą. Be revoliucijos ji turėjo galimybių šiandien būti pirmaujančia pasaulyje valstybe. Revoliucija tą eigą ilgesniam laikui sulaukė. Arba - artimesnis pavyzdys - Kuba, iš kurios, jei tik galėtų, pabėgtų dauguma gyventojų.

Daug kas Amerikoje samprotuoja, kad JAV isikišimas negali padėti, nes turima reikalo su vargšų žemės ūkio darbininkų sukilimu, kurie buvo skriaudžiami. Su ta pažiūra būtų galima sutikti, jei nebūtų jų jėgų, kurios norėtų tą vargą išnaudoti savo interesų naudai, o ne vargšų gyvenimo palengvinimui.

...

'Tarp Vietnamo ir Centro Amerikos didžiausias panašumas' - teigia Newsweek kolumnistas George F. Will - 'yra tas ko daugelis žmonių, norinčių Salvadorą laikyti antruoju Vietnamu, nenori suprasti. Būtent: sovietų isimaišymas.' Ir čia, kaip ir ten, nėra turima reikalo su kaimiečių sukilimu, bet su organizuotu ir gerai ginkluotu isimaišymu.

Tas kolumnistas teisingai atkerta ir vadinamo politinio sprendimo šalininkams. Politinis sprendimas praktiškai reiškia koaliciją. Bet kaip imama koaliciją tarp tų, kurie ką tik mirtinai tarp savęs kovoją? Net JAV, kur administracijos periodiniai keičiasi, jei demokratas ar respublikonas prezidentas pakviečia į savo administraciją priešingos partijos nari, tai laikoma drąsiu žingsniu. Kraštuose be demokratinių tradicijų, koalicija reiškia tik tarpusavio kovą kitomis priemonėmis. Anksčiau ar vėliau koalicijoje išgali viena partija, kuri pavergia kitas. Kadangi tai partijai paprastai padeda sovietai, besilaiką neutralumo gali tik pralošti. Ispanija tam duoda geriausią pavyzdį. Vakarams laikantis neutralumo, ten būtų laimėję ši kairiųjų koalicija, kurioje pirmuoju smuiku, nepaisant savo neskaitytumo, griežė komunistai, padedant ir diriguojant sovietams. Ir ne tik diriguojant ... Jei ne fašistinės vokiečių ir italų valstybės, šiandien ten viešpatuotų proletariato diktatūra: Joms prie to neprileidus, Ispanija šiandien, po palyginti trumpo lyg fašistinio laikotarpio, vėl yra demokratija. Fašizmas šiandien, žinoma, yra diskredituotas, bet karinė diktatūra liko vienintelė išeitis. Aišku, diktatorius turėtų suprasti, jog jo uždavinys yra tik laikinas, bet ne valdymas iki gyvos galvos. Bet yra sunku tokių diktatorių rasti.

...

Tokioje situacijoje prezidentas Reaganas pasiūlė šiai sričiai naują 'Marshallo plano' versiją. Kaip atsimename, originalus Marshallo planas padėjo Vakarų Europai atkusti po Antrojo pasaulinio karo,

■ Iš kitos pusės

Aurelija Balašaitienė vasario 18 d. Nr., aprašydama Clevelando Vasario šešioliktos šventę, ragina ją ateityje sulietuvinti, ne versti jos priešrinkiminės propagandos forumu. Tai labai aktualus reikalas, prie kurio dar grįšime. Ši kartą tik sustosime prie jos aprašytos kun. dr. J. Prunskio kalbos, kuri įgalinusi šventę pavadinti pasisekusia. Kunigas taip bylojęs:

"... Vasario 16-sios dvasia turi vienyti ir jungti visų pažiūrų lietuvių, nežiūrint metodų skirtumų -- kai socialistas šypsosi kunigui, o kunigas šypsosi socialistui."

Mat, ta vieta man priminė vasario 2 d. DRAUGE pasirodžiusį J. Šoliūno str. Ten su didele neapykanta pasisakoma prieš NAUJIENŲ M. Gudelio pastangas prisidėti prie tos šventės. Ne dėl jo dalyvavimo Lietuvos radikalų sambūryje, bet ... Ispanijos pilietiniame kare. Girdi:

"... Aštuonioliktos gatvės lietuvių kolonijos užsiliūlis, lietuvių kalba prirašyto laikraščio tvarkytojas ir IŠVEŽIOTOJAS, atrodo, yra peršokęs dabar į kitą apkasų pusę."

Na, laikraščio išvežiojimas man neatrodo didelė nuodėmė. Toks jau kitataučių spaudos šiame krašte likimas, kad už technišką darbą reikia mokėti daugiau, negu protinį -- prirašymą ir redagavimą. Popieris, žinoma, daug ką pakenčia. J. Šoliūnas tai vis iš naujo įrodo. O kas liečia Ispanijos pilietinį karą, tai vėlta prisiminti, kad labai panašią situaciją dabar pergyvename Salvadore. Kaip dabar, taip ir tada, Vakarų viešoji opinija buvo kairioje pusėje, kurios vadovybę paveržė komunistai. (Žiūr. Sovietai ir Vokiečiai 9-tą tęsinį). Skirtumas gal tik toks, kad katalikų hierarchija Ispanijoje buvo Franco pusėje, o dabar -- Salvadora atveju -- kairiųjų pusėje. JAV vyskupai priešinas Reagano administracijos pastangom padėti dabartinei vyriausybei, kuri nori praveisti rinkimus. Jie reikalauja derybų su komunistais koalicinei vyriausybei sudaryti. Kas tokiais atvejais atsitinka, matėme Europoje ir Nicaraguaje. Šoliūnas Gudeliui siūlo melstis už komunistų Ispanijoje nužudytus kunigus. Vargšas Gudelis Salvadora atveju turėtų melstis už dešiniųjų nužudytą Arkivyskupą Oscar Arnulfo Romero ir keturias vienuoles, jų tarpe vieną lietuviškos kilmės ...

Teisingai pasielgė Franco abejų pusių žuvusius palaidojęs bendrame mirties slėnyje. Gyvųjų tarpe likimo ironija tačiau nori, kad "sūnaus palaidūno" grįžimu daugiau džiaugiamasi negu ištikimųjų pastovia ištverme. Kitaip negalėtumėm savo tarpan priimti ir pabėgusių buvusių komunistų.

vm

bet ten nebuvo tokių režimo problemų kaip centrinėje Amerikoje. Sovietija dar nebuvo galutinai sugromulavusi Rytų Europos, todėl nesigriebė jokių energingesnių priemonių pasistūmėti toliau į Vakarų ir toks bandymas galėjo sukelti pavojų turimiems užkariavimams. Sovietai nemėgsta rizikuoti. Jie bando išgalėti ten, iš kur juos išvarius jie galėtų aiškintis, kad nieko neatstikto -- kaip Angoloje, Etiopijoje ir centrinėje Amerikoje, kur rizika nedidelė.

JAV yra pasiryžusios savo pietiniams kaimynams padėti prekyba, neimant muitų ir nevaržant jų gaminių importo į JAV, išskyrus tekstilę ir cukrų, tiesiogine pinigine pagalba - kuriai prezidentas dar šiais metais prašys kongreso 350 milijonų dolerių, ir privataus biznio investicijoms. JAV pramonininkai ten bus skatinami įsteigti savo įmones, kurios duotų vietiniams darbo. Tokia politika labai padėjo Taiwanui ir Pietų Korėjai, nors tų kraštų negrąžino demokratijai. Tiesiogiai karinei pagelbai anksčiau jau numatytos sumos bus padidintos dar 62 milijonais iki 172 milijonų dol. į metus. Nors prezidentas savo kalbos, kuri maloniam nustebinimui buvo perduota per ABC TV tinklą, galą paskyrė išėjimui Kubos ir sovietų, daug kas nusivylė, kad prezidentas konkrečiai nepa-

sakė, kokių priemonių jis griebsis tam išikišimui sustabdyti. Bet tai, žinoma, suprantama dėl krašte vyraujančių nuotaikų, prie kurių sustojome prieš paminėdami prezidento kalbą.

WASHINGTONO UŽKULISIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

manas Derwinski, gerai pažįstamas Chicagos lietuviams, turi lietuvių administracinį asistentą - Joną Bobelį, VLIKO pirmininko dr. Kazio Bobelio sūnų.

Michigano dem. kongresmanas Hertel susirinkusius ragino talkininkauti jo įneštai rezoliucijai, raginančiai paskelbti grūdų embargo Sovietijai. Anot jo, JAV turinčios stiprų ūkinį ginklą prieš sovietus, kuri būtinai reikia išnaudoti. Tačiau jo rezoliucija kol kas turi tik keturis co-sponso-rius, o atstovų rūmuose yra 495 nariai ...

Pobūvis buvo pravestas labai neformalioje atmosferoje, stovint prie užkandžių stalo. Kalbos, ar tiksliau sakant pareiškimai, buvo taiklūs ir trumpi. Kalbėtojus pristatė Linas Kojelis. Su doze optimizmo galėjai jaustis beveik įtrauktas į šio krašto politinį procesą.

FORMA

PAINTINGS, PRINTS BY:

BARRETT
DARGIS
HARVEY
HARVEY
FRISCHMANN
KLAVSONS
OSBORNE
ROHRER
SULLIVAN

ART STUDIO NINTH SHOW

NAZARETH COLLEGE

ARTS CENTER FOYER GALLERY

MARCH 3-MARCH 25, 1982

HOURS 9 AM - 5 PM

SUNDAY NOON - 5 PM

YOU ARE INVITED TO THE CHAMPAGNE

OPENING

WEDNESDAY, MARCH 3, 1982

7:00 - 9:00 PM

Dail. Alfonso Dargio studijos mokinių parodos plakatas. Paroda vyksta nuo kovo 3 ki 25 d.d. Rochesterio meno centro galerijoje.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS

PUBLICATION NUMBER (USPS—157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

IŠAIŠKINIMO VERTAS REIKALAS

Praėjusią savaitę šioje pat vietoje buvo pasisakyta dėl bendravimo su sovietinėmis įstgomis okupuotoje Lietuvoje, kada niekuo dėti išeivijos lietuviai naudojami lengvatomis ir lankosi pavergtoje tėvyneje. Tenai nuvykę, kalbasi su administracijos valdininkais, o tie jų pokalbiai, užgriantieji komunistinė santvarka, skelbiami propagandinėje spaudoje. Grįžę ir pasiskaite paskelbtus jų pareiškimus arba niekuo nereaguoją arba pyksta, jeigu tie pareiškimai paskelbiami išeivijos spaudoje. Dalykas labai paprastas, o mūsų nuomonė buvo taip pat labai aiškiai išdėstyta.

Kalbant apie tą vad. bendradarbiavimą, neišvengiamai užkliūva ir kitas reikalas, labai giminingas su minėtomis kelionėmis. Tai yra iš okupuotos Lietuvos svečių lankymasis valstybės šlapus geležinės uždaugos. Nebūtų jokios problemos, jeigu tie svečiai lankytų savo gimines ar artimuosius, su kuriais kontaktas ištisus dešimtmečius tebuvo palaikomas tik susirašinėjimu ir dovanų pasikeitimu per paštą. Bet labai dažnai tie svečiai išvirsta 'svečiais', kurie pasirodo finansiškai tiek pajėgūs, kad gali važinėti skersai ir išilgai per visą kraštą, bendrauti su visiškai nepažįstamais žmonėmis, o neretai įsismagine ir prasiaria, jog turi nuvykti ten ir ten ir prieš grįždami turi atlikti tam tikrą, neišvardintą uždavinį. Pavieniai asmenys ar net veikiančios organizacijos kartais bando juos išvesti į viešumą, rengdami koncertus, ar net padėdami gaminti plokšteles.

Panašūs dalykai vyksta ir kituose kraštuose ir jau kelia tų kraštų valdžios susidomėjimą. Taip pvz. Pasaulio Lietuvis savo š.m. vasario numerį rašo kad Australijos vyriausybė paprašė Australijos Pabaltiečių Tarybą ir Latvijos konsulatą pareigūnus paaiškinti jų nusistatymą dėl iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos atvykstančių menininkų bei dainininkų: 'Australijos Pabaltiečių Taryba savo laišku ministeriui pirmininkui atsakė, kad estų, latvių ir lietuvių bendruomenės nepripažįsta mūsų kraštų inkorporacijos ir sovietų Rusijos kolonistinė imperiją ir su sovietinio okupanto įstgomis jokių reikalų neturi'.

Atsakyme, neminint pavardžių, paaiškinta, kad atvykstančius menininkus bei agitatorius pasikviečia ne bendruomenės, bet privatūs asmenys

be mūsų žinios. Kaip tie 'svečiai' čia elgiasi, atsakomybė tenka ne mums, bet imigracijos ir užsienio reikalų ministerijoms. Atsakymo vyriausybei ištraukas skelbiame visuomenės žiniai, prašydami susilaikyti nuo bet kokio bendradarbiavimo su okupanto tarybinėmis įstgomis arba jų pareigūnais, kad nepakenkus Lietuvos ir Pabaltijo inkorporacijos nepripažinimo išsaugojimui. Australijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos suvažiavime buvo vienbalsiai nutarta, kad visų svečių iš užsienio pakvietimas turi eiti per ALB Krašto valdybą. Kas šito nutarimo sąmoningai nesilaiko, atsistoja už savo Bendruomenės ribų. Australijos Pabaltiečių taryba.

Aiškūs ir griežtas Australijos Lietuvių Bendruomenės pasisakymas tuo reikalu, nėra naujiena JAV veikiančių srovių ir nesrovių organizacijų vadovybėms. Pradedant ALT Sąjungai, jos jau seniai — kai tik šis reikalas pasidarė aktualus — savo nusistatymą deklaravo viešumai. Jų nariai ir absoliutinė išeivijos visuomenės dalis tą nusistatymą praktiškai parėmė, tuo labiau, kadangi ir Vlikas, ir Amerikos Lietuvių Taryba buvo tos pačios nuomonės. Todėl panašūs renginiai būdavo vengiami ir net piketuojami. Tas, žinoma, nepatiko labai nezyimiai, bet atkakliai liberalų mažumai, kurią savo susilaikymu lyg ir drąsino Lietuvių Bendruomenės vadovybė.

Bet kiekvienu svarbesniu reikalu Lietuvių Bendruomenės vadovybė tegali neapsispręsti tik laikinai. Vėliau ar anksčiau jai teks taip pat viešai pasisakyti, ypač kada taip jau padarė tolygios kompetencijos Australijos lietuviai, kurie formaliai yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės dalinys. Negi lauksime, kad ir JAV vyriausybė pareikalautų paaiškinti, kaip padarė Australijos valdžia. Šiame krašte reziduoja janti PLB valdyba, o gal ir taryba, turėtų artimiausiu metu Australijos LB nusistatymui viešai pritarti. Tokį apsisprendimą esame linkę sveikinti iš anksto, nes jis žymiai palengvintų pašalinti mūsų nesantį kos priežastis.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Su Vincu Rasteniu atsisveikinant

(Atkelta iš 1 psl.)

plunksnos žmogus, žurnalistas, redaktorius, sąžiningas bendradarbis. Paskutiniu jo plunksnos lauku buvo "Akiračiai", kuriuose jis turėjo savo skiltį, kurią jis dažnai išplėsdavo ligi gero puslapio. Žinau, kaip "Akiračių" redaktoriai skaudžiai pergyveno, kai jis dėl savo ligos turėjo iš jų tarpo pasitraukti. Niekas kitas jau jo nebepakeis. Rastenio gailisi ir visi mūsų laikrastininkai.

Kaip labai aktyvus žmogus Rastenis negalėjo būti nekontraversinis. Vieniems jis buvo per daug į kairę, per daug liberalus, kitiems — per daug į dešinę, ko ne fašistas. Iš tikrųjų Rastenis buvo vidurio žmogus, kuris jį ieškojo draugų ir kairėje, ir dešinėje. Nors jis buvo giliai tikintis žmogus, atėjęs pas tautininkus iš ateitininkų (Paryžiuje jis ėjo net vargonininko pareigas), bet kažkaip jo simpatijos, jo širdis buvo kairėje pusėje. Steponas Kairys jam buvo artimesnis negu kun. M. Krupavičius, Bronius Bieliukas arčiau prie širdies negu Juozas Brazaitis.

Dažnai V. Rastenis mėgdavo pasakoti, kaip savo laiku Santara-šviesa bandė sutaikinti tautininkus su liaudininkais. Garsiojoje tada J. Bačiūno (dabar Valdo Adamkaus) Taboro farmoje tas klausimas buvo diskutuojamas. Liaudininkai vis negalėjo pamiršti gruodžio 17-tosios. Rasteniui labai patiko, kai vienas jaunesnis intelektualas pareiškė: "Ką jūs čia apie tą gruodžio 17. Juk ji mums tokia pat sena istorija, kaip ir žalgirio mūšis".

V. Rastenis buvo vienas iš tų žmonių, kuris tikėjo, kad nieko šiame pasaulyje nėra amžino, kad viskas keičiasi. Ir jis galėjo rašyti taip, kaip vysk. M. Valančius rašė įžangoje į savo Palangos Juzę: "Viskas ant šio svieto persimaino". Todėl ir Rasteniui, kaip ir savo laiku Valančiui, nieko nebuvo taip svetimo, kaip bet koks fanatizmas, nesvarbu, ar jis eitų iš kairės, ar iš dešinės. Jis tikėjo evoliucija, ne revoliucija. Šiuo atžvilgiu jis buvo konservatorius, bet ne toks konservatorius, kuris žiūri tik į praeitį. Jo akys buvo nukreiptos į ateitį.

Atsisveikinant su Vincu Rasteniu norėtusi tarti ir vienas kitas žodelis tų gausių svečių vardu, kurie visados rasdavo šiltą ir jaukią pastogę Vinco ir Emilijos Rastenių namuose Brooklyne. Rašančiam šias eilutes tuo Rastenių svetin-gumu taip pat teko pasinaudoti Lituanistikos instituto suvažiavimo metu. Jų

specialiai įrengtas mansardos kambarys retai būdavo tuščias. Ypač dažnai čia apsilankydavo ir kartais ilgokai pasibūdavo svečiai iš Lietuvos. Rastenių durys nebuvo niekam uždarytos.

Tai tik keletas siluetinių bruožų iš ilgo ir gražaus Vinco Rastenio gyvenimo. Liūdėdamas kartu su Emilija ir daugeliu jo draugų, sakau: Vincai, sudiev.

Vincas Trumpa

Visuomenininkui, žurnalistui, teisininkui, vienam iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos organizatorių

A. A.

VINCUI RASTENIUI

mirus, jo žmonai EMILIJAI, broliui JONUI

ir kitiems artimiesiems užuojautą reiškia

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Valdyba

Buvusiam Dirvos leidėjui ir redaktoriui,

Vilties draugijos šimtininkui

A. A.

VINCUI RASTENIUI

mirus, jo žmonai EMILIJAI ir broliui JONUI

su šeima reiškia užuojautą

Vilties Draugijos Valdyba
ir
Dirva

A. A.

VINCUI RASTENIUI

mirus, jo žmonai EMILIJAI, broliui JONUI

ir kitiems artimiesiems reiškia gilią užuojautą

Roma ir Danielius
Degėšiai

A. A.

VINCUI RASTENIUI

mirus, jo mylimai žmonai EMILIJAI ir broliui JONUI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškia

Stefa ir Vytautas
Gedgaudai

SOVIETAI IR VOKIEČIAI (9)

Ispanijos pilietiniame kare

Viena iš opiausių žaizdų pokario Europoje buvo Ispanija. 1931 m. ją apleido karalius Alfonsas XIII, tikėdamasis, kad tuo gal bus išvengtas pilietinis karas. Vyriausybė keitėsi po vyriausybės, tačiau tvarkos ir ramybės krašte nebuvo. 1936 metais rinkimus laimėjo kairiųjų koalicija, pasivadavusi Liaudies Frontu. Didžiausia jo partija buv liberali Respublikonų Partija, tačiau ji nesugebėjo tvarkyti koalicijos. Chaose kraštas skilo vis daugiau į dvi dalis. Vienoje buvo turtingieji, aristokratai, išsigandusi buržuazija, Katalikų Bažnyčia, karininkai ir fašistinė užuomazga. Kitoje - intelektualai, proletariatas, darbo unijos, masonai, laisvamaniai, įvairiausio plauko socialistai ir maža komunistų partija. Kairioji pusė bijojo fašizmo, dešinioji - proletariato diktatūros, kuriai, atrodė, vadovaus socialistų vadas Largo Caballero.

Londone ir Paryžiuje buvo tuo labai susirūpinta. Jei laimėtų dešinieji -- Ispanija, sąjungoje su Vokietija ir Italija, galėtų grėsti britų susisiekimui su Viduržemių jūra. Antą vertus, abi Vakarų sostinės mažai viliojo perspektyva, kad Ispanijoje išgalės komunistinė diktatūra -- tuo atveju komunizmas gautų langą ar duris į Atlantą.

Tokioje situacijoje 1936 metais liepos 17 d. Ispanijoje kilo pilietinis karas. Pasaulio simpatijos skilo pagal ideologines linijas. Britai nutarė, kad geriausia išeitis būtų jiems nesikišti ir kitiems užsieniečiams neleisti kisti į pilietinį

karą. Prancūzijos Liaudies Fronto vyriausybė, vadovaujama Blumo, jautė pareigą padėti vienminčiams. Bluma nuo to tačiau atbaidė britų ambasadorius Sir George Clark grąšindamas, kad jei Prancūzija įsimašytų į pilietinį karą, britai būtų atpalaiduoti nuo savo išpareigojimo ginti Prancūziją vokiečių užpuolimo atveju. Taip, vakariečiams laikantis už rankų, kelias į tą karą išvėlti pasidarė atviras Hitleriui ir Stalinui.

Hitleris gavo gen. Franco pagalbos šaukimą liepos 25 d., dalyvaudamas Wagnerio festivalyje Bayreuthe, Bavarijoje. Jam atrodė, kad jei laimėtų kairieji, būtų sustiprinta Prancūzijos pozicija, kuri buvo sovietų sąjungininkė. Jei tačiau Ispanijoje išgalėtų fašistinis režimas, pati Prancūzija atsidurtų prieš du frontus: Vokietiją ir Ispaniją. Jis davė įsakymą Goeringui organizuoti pagalbą. Francui buvo pasiūsti lėktuvai, lakūnai, vėliau naujais tankais ir patrankomis, įskaitant ir 88 mm, kas vėliau vokiečiams buvo taip naudinga pasauliniame kare. Ispanijos socialistų lyderis Caballero šaukė Stalino pagalbos. Tas davė tokias instrukcijas Kominternui:

Kadangi Raudonoji armija po visų valymų nebuvo pakankamai pasiruošusi atspirti vokiečiams, jei jie pultų, Kominternas neturi išprovokuoti vokiečių puolimo;

Tuo pačiu laiku negalima leisti gen. Franco laimėti, nes tuo atveju Prancūzija būtų apsupta iš trijų pusių:

Vokietijos, Italijos ir naujos fašistinės Ispanijos, kas neleistų Prancūzijai eiti pagal bon sovietams, jei juos užpultų vokiečiai;

Kartu negalima prileisti komunistų pergalės, nes ji išgąsdintų britus bei prancūzus ir paskatintų juos susidėti su Vokietija ir Italija prieš Sovietiją; Bet vėl -- Ispanijos kairieji turėtų būti tiek remiami, kad nepralaimėtų, bent iki to laiko, kada Sovietija būtų pasirengusi pasauliniam karui ir galėtų virsti senojo kontinento dominuojančia jėga.

Sovietų pagalba pradėjo eiti per Kominterną. formaliai Sovietija liko neutrali. Proletariato pagalbos ispanams generalinis štabas buvo sudarytas iš viso pasaulio komunistų vadeivų, veikęs užsienyje. Pačioje Ispanijoje pagalbos reikalus tvarkė, ir netrukus praktiškai kontroliavo visą gyvenimą, naujas sovietų ambasadorius Rosenberg su gausiu NKVD ir karininkų štabu. Savanoriai kairiesiems buvo telkiami visame Vakarų pasaulyje, bet ne Sovietų Sąjungoje. Tų savanorių 60% buvo komunistinio įsitikinimo ir turėjo nemažą pritarimą savo krašmės kraštuose. Kairiųjų pusei simpatizavo daug JAV ir D. Britanijos intelektualų.

1936 m. ankstyvą rudenį Stalinas nutarė daugiau paremti Ispanijos kairiuosius ginklais ir šaudmenimis. Tą reikalą pavedė NKVD viršininkui Nikolajui Ježovui. Vienas jo padėjėjų buvo gen. Valteris G. Krivitski, gimęs kaip Samuel Ginzburg Ukrainoje, kuris tuo laiku jau buvo pradėjęs abejoti savo tikėjimu į bolševizmą. Jis sudarė visą tinklą neva privačių bendrovių tiekiančių ginklus. Apmokėjimo reikalą sutvarkė kitas NKVD generolas Aleksandras Orlov. Kai 1936 m. spalio 20 d. Franco buvo netoli Madrido, Orlov gavo telegramą iš Ježovo, iškančią jam Stalino vardu atgabenti auksą į saugią vietą - Maskvą. Jei min. pirm. Caballero pareikalautų kito, Orlovas turėjo atsisakyti tokį išduoti. Pakvitavimas ateisias vėliau iš Gosbanko Maskvoje. Tokiu būdu sovietai gavo 510 metrinų tonų Ispanijos aukso, kuris 1936 m. kursu buvo vertas tarp 600-700 milijonų dolerių. Jau po pasaulinio karo, kai ta istorija iškilo viešumon, Maskvos radijas pranešė, kad tas auksas, vertas 420 mil. dolerių, buvo tik atlyginimas už sovietų pateiktas gėrybes ir 920 karinių patarėjų patarnavimus. Ispanijos vyriausybė likusi sovietams dar skolinga 57 milijonus dolerių.

Stalinas Ispanijos pilietinio karo progą panaudojo sunaikinimui trockistų ir kitų galimų ideologinių priešų. Barcelonos mieste NKVD išprovokavo susišaudymą tarp anarchistų-sindikalistų ir NKVD kontroliuojamos policijos. Tai davė pretekstą Ispanijos vyriausybei esantiems dviem komunistų ministeriams pareikalauti min. pirm. Caballero

LB Palm Beach apylinkės delegacija pas County komisijonierius. Sėdi Ringailė Zotovienė ir Albina Pilipavičienė, stovi pirm. Irena Manomaitienė, Aldona Biliūnienė, Povilas Mikšys, Monika Gincienė ir Danutė Valodkienė Jono Štaro nuotr.

PALM BEACH

GRAZIAI PAMINĖTA
VASARIO
ŠEŠIOLIKTOJI

LB Palm Beach apylinkės valdyba š. m. vasario 14 d. surengė Vasario šešioliktosios minėjimą Holiday Inn didžiojoje pokylių salėje. Apylinkės, pirm. Irena Manomaitienė atidarė minėjimą, pasveikino gausius dalyvius, kurių daugelis buvo atvykę ir iš tolimų vietovių. Kun. Vytautas Pikturna paskaitė šiai šventei skirtą invokaciją. Sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Pagerbti tylos minute žuvusieji už Lietuvos laisvę. Mokyt. Julija Staškūnaitė perskaitė Floridos gubernatoriaus proklamaciją, skelbiančią vasario 16 dieną visoje Floridoje Lietuvos nepriklausomybės dieną. Valdybos vicepirm. Povilas Mikšys pristatė pa-

grindinę kalbėtoją jaunosios kartos visuomenininkę Gintę Damušytę, dirbančią Lietuvių Katalikų tarnyboje ir Lietuvių Informacijos centre, daug rašančią anglų spaudoje Lietuvos laisvės reikalui.

Jos paskaita buvo klausytojų ilgais plojimais palydėta.

Meninę programą atliko Elena Blandytė, labai gražiai su giliu išjautimu padeklamavusi Vytauto Tamulaičio "Sugrįžimas" ir Felikso Breimerio "Mano Tėvynė". Autorius Breimeris, dalyvavęs minėjime, buvo pristatytas.

Staškūnaitė perskaitė rezoliuciją, kuri dalyvių vienbalsiai buvo priimta. Ji bus pasiūsta šio krašto valdžios atstovams.

Valdybos išd. Lino Staškūno pranešimu šios šventės proga Lietuvos laisvinimo veiksniams buvo gauta 1,348 dol. aukų.

TRUMPAI

• Dr. Adolfas ir Jadvyga Damušiai, inž. Česlovas ir Ada Staniuliai, Stefa Balianė, Elena Baublienė iš Detroito, Valerija ir Mečys Meiliūnai ir Zita Vainavičienė iš Kanados džiaugiasi čia turėję labai gražias atostogas. Jie visi dalyvavo Vasario 16 minėjime.

• Apolionija Požerienė, aktyvi visuomenininkė, artimųjų tarpe gražiai atšventė savo vardadienį. Po gausių vaišių dalyviai jai sugiedojo ilgiausių metų.

• Rimvydas Aušrotas ir jo sūnelis lankėsi pas savo tėvus-senelius, Veroniką ir žurnalistą Bronių Aušrotus.

• Antanas Giniotis ir jo sūnelis Lukas iš Toronto, Kanados, lankė savo mamamotę, dr. Katryną Ginotienę.

• Adolfas Baliūnas ir Alfonsas Pilipavičius, išvykę su laivu į atvirą jūrą žvejoti, buvo sutikti visiškai netikėtai didžiulės bangos, kuri juos taip skaudžiai sutrenkė, kad reikėjo vežti į ligoninę. Po patikrinimo Baliūnas išvyko į savo namus, kur sveiksta savo žmonos dr. Onos Baliūnienės priežiūroje, o Pilipavičius sveiksta ligoninėje. P. Mikšys

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGIJA

Ponai! Paskutinį kartą sakau jums!

Gal ir nenuostabu, kad, islamo kraštuose plečiantis vadinamųjų "fundamentalistų" sąjūdžiui, jau ir mūsų visuomenėje vis aiškiau sužėruoja revoliucinė dvasia, linkusi deginti mūsų skelbiamas teisybes. Tiesa, ji dar nėra susiformavusi į lietuvišką Koraną, bet vis tiek kai kurie jos pagrindiniai principai jau aiškėja iš laiškų ir straipsnių, kurie atsiunčiami ir šio puslapio redakcijai.

Pavyzdžiui, vienas Los Angeles ajetola tarp kitko mums taip sušunka:

"Paskutinį kartą sakau jums: gana šaipytis iš mūsų šventų praktikų išgytų rezidencijų, — tųjų mūsų tremties "bakūžių samanotų", kuriose ir jus pačius apsilankiusius neužlyja lietutis, neužpučia pro sienų plyšius vėjas ir nakvojančius neužpuola nei blusos, nei blakės ir nei bambatieriai! Taigi, jei dar kartą savo kreivu liežuviu paliesite mano apartmenhauzo pamatus, atsisakyčiau skaičiuoti jūsų laikraštį, nes esate ubagų interesų gynėjai."

Na, o kituose raštuose reiškiamos dar ir tokios pamokomosios mintys:

"Mūsų spauda privalo būti absoliučiai rimta, nes juokas mūsų veikloje yra tik velnio apsireiškimas, kuris pakerta vadų autoritetą ir silpnina mūsų kovingumą. Be to, skaitydamas juokaujančią spaudą, niekad negali žinoti, ar jos keičiamos idėjos yra rimtai svarstytinos ir skubiai vykdytinos, ar tiksliai tyčia pakistos po nosimi dėl čiaudulio."

"Nelyginkite ir nebrolybinkite pasaulio, nes tai daro komunistai. Mes turime

išsirikiuoti žygin ne pagal kojų ilgumą, o pagal dvasios ūgį. Taigi negalima vienoje eilėje greta statyti kupranugario, garbingai nešančio praeities nuopelnų našta, ir dabartinio katino, kuris savo riesta uodega kutena tiksliai savo glostytojos šlaunį. Ak, ar jūs suprantate, koksai skaudus yra žmogaus pažeminimas, kai visuomeninėje veikloje buv. įstaigos viršininkui jo buv. kiemsargis dabar išako skusti kugeliui bulves, o buv. karininkui — buv. "sumanus eilinis" liepia šluoti salę?"

"Neniekinkite mišrių šeimų, nes jos ir mūsų istorijoje didino tautą ir gimdė genijus. Taigi ir jūsų kar-

tais pašiepiamas "juodas sūnelis" nėra blogybė, nes jis tik simbolizuoja tėvynės praradimo gedulą ir pažadina mus susikaupti."

Turime prisipažinti, kad šios ir panašios pastabos jau ir mus gerokai paveikė ir net pradingo noras juokauti.

PAVĖLUOTAI SUŽINOJOME

Tik neseniai perskaitėme "Darbininke" tokį skelbimą:

"Turime atsiskirti su mūsų 5 metų pilnai dokumentuota German shepherd vilke (patele). Puikaus temperamento ir labai graži, pripratus prie jaunimo ir mėgsta lakstyti."

Kaip gaila, kad to skelbimo nepastebėjome anksčiau! Juk prieš porą savaičių čia vienas pažangus tautietis buvo atvedęs dokumentuotą ir medaliuotą lietuvišką Margį, kuriam ieškojo gyvenimo draugės, kad galėtų pasilikti Amerikoje.

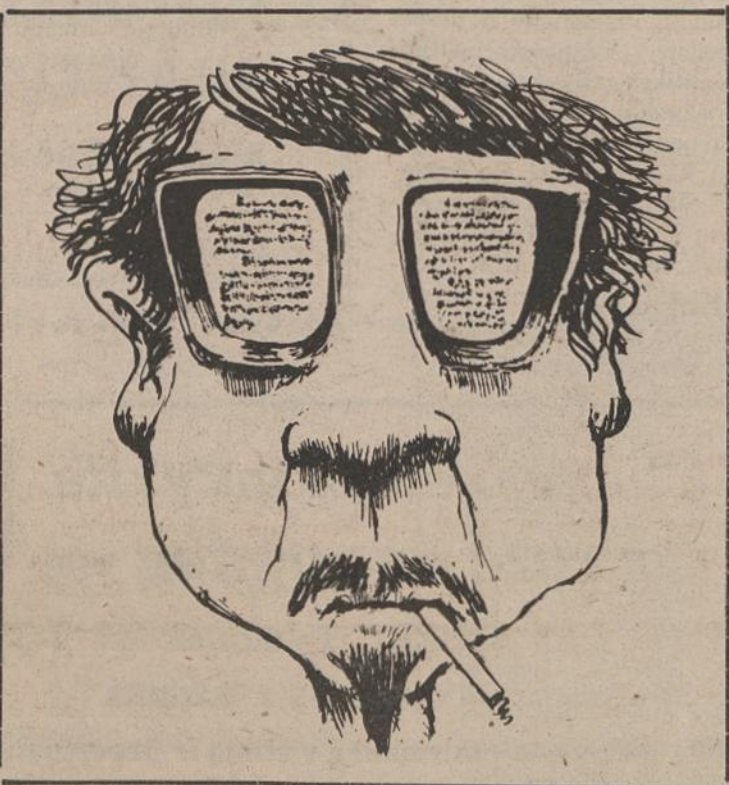

MUMS RAŠO:

"Gerb. Redaktoriai,

Sužinojau, kad mano kaimynas šiaip geras krikščionis, rašo ne tik į "Aidus" ir "Šv. Pranciškaus varpelį", bet ir į "Metmenis", "Aki-račius" ir net į atskalūnų

Redaktoriaus portretas

Kadangi daug kas teiriasi, kas yra "Pro mėlynus akinius" puslapio vyr. redaktorius, tai čia dedame jo atvaizdą, kad be pagrindo

neįtarinėtumėte nei savo priešų ir nei bičiulių. Žiūrint iš kairės į dešinę: pirmoji akis yra dešinioji, o antroji — kairioji.

A.

IŠ MUŽIKĖLIO PUSLĖTO DELNO

Barai pakalnėj, dvarai ant kalno,
"Karai" vežioja pačias ir vyrą, —
Iš muzikėlio puslėto delno
Visiem pakanka, visiems pribyra.

Muziko delnas — kaip tėviškėlė,
Vingriom upelėm gražiai raikyta,
Jis mus į sostą aukštai užkėlė
Ir vėl nukėlęs užkėlė kitą.

Kaip iš aruodo rugelio grūdas,
Iš jo kodylai, šilkai ir skranda.
Net ir gražuolė, aistroj nurudus,
Muziko delne save atranda.

Iš jo tribūnoj narsa veikėjo,
Kovos žodeliai, ugnim sparnuoti,
Iš jo linksmybė man apmokėjo,
Kad jums galėčiau apsidainuoti.

Iš jo pripildo taures ir Kasą
Midus, alutis ir pinigėlis
Ir pinigėlių taikingai lesa
Drauge bedievis ir kunigėlis...

leidžiamą "Peklos balsą". Sakykite, ar tai yra suderinama su tikro krikščionio sąžine?

Susirūpinęs

Redakcija: Kadangi visų tų laikraščių redaktoriai ir bendradarbiai yra irgi krikščionys, tai manome, kad jūsų kaimyno sielos išganymui tokia plati veikla nepakenks. Paraginkite savo kaimyną, kad šį tą parašytų ir mūsų puslapiui, nes jo redaktorius yra taip pat pakrikštytas.

POETŲ LAUREATŲ NUSIVYLIMUI

1982 m. vasario 12 d. "Darbininkas" paskelbė štai net tokią sukrečiančią žinią:

"Aleksandra Merker-Vitkauskaitė, skulptorė ir dailininkė, rašo ir eilėraščius. Jos pluoštą poezijos buvo išspausdinęs "World of Poetry" žurnalas, leidžiamas Sacramento, Calif. Dabar jos eilėraščiai bus įdėti į poezijos antologiją "20 amžiaus geriausi eilėraščiai".

Na, tokio pavydo smūgio dar nebuvome ir mes pergyvenime!... Tai ką jūs į tai dabar pasakysite, ponai Poetai-Laureatai, kurių širdis per 32 metus klostėme ir laurų lapais, ir bankno-

tais, kad tik neatšaltų, o per tą laiką neįbridote net 3 colių į tarptautinius vandenis?

IŠ TARYBINĖS SPAUDOS

LKP CK sekretorius Lionginas Šepetys:

"Legenda apie nacionalinę lietuvių kultūros išskirtinumą — vienas pagrindinių mūsų ideologinių priešų, taip pat ir lietuviškųjų buržuazinių emigrantų, įkurių motyvų. Jie stengiasi įkaltinti nacionalistinius kai kurių piliečių jausmus, lietuvių meną priešpastatydami rusiškajam".

"Lietuvių liaudis, visi Tarybų Lietuvos kultūros veikėjai be galo dėkingi rusų liaudžiai už jos visapusišką dosnią pagalbą, už rusų kalbą..."

Žurnalistas Albertas Laurinčiukas:

"Per praėjusį penkmetį Lietuvoje naujus butus gavo arba pagerino savo gyvenimo sąlygas 750 tūkstančių žmonių. Žmogus, gavęs naujo buto orderį, gauna patogesnio gyvenimo, bet ne naujo gyvenimo būdo raktą... Jam reikia kažko daugiau negu vien

(Nukelta į 6 psl.)

IDEOLOGINIS IR SOCIOEKONOMINIS POŽIŪRIS Į SOVIETINĮ KOMUNIZMĄ (4)

Nuo klasių kovos iki naujos aristokratijos

1917 metų Spalio socialinė revoliucija pasireiškė iš vienos pusės dėl I-mo pasaulinio karo ekonominio gerbūvio sunaikinimo ir dėl caristinės rusų imperijos spaudos iš kitos. Toji revoliucija turėjo atstatyti darbininkijos ekonominį gerbūvį, deja, Rusijos darbininkija pasiliko statistais, o ne savo gerbūvio kūrėjais. Markso paskelbta 'klasių kovos idėja' Leninui suteikė progą atpažinti 'ideologinius' priešus. Komunistinė ideologija pasiliko sau teisę sudrausminti nepatenkintus ir sunaikinti 'liaudies priešus'. Markso paskelbtas revoliucinis socializmas Rusijoje išsivystė į tikrąją komunistinę valstybę, kurioje val-

dantysis elitas pasidarė 'proletaro diktatūra'. Pastarasis valdo komunistų partiją. Autokratija, biurokratija, teroras ir militarizmas pasiekė aukščiausią laipsnį prie Stalino. Komunistų partija Stalinas padarė savo interesų įrankiu, ją ir visą Rusiją valdė per naujai sukurta slaptąją miliciją. Stalino valdymo metu buvo sunaikinta virš 20 milijonų 'liaudies ir darbininkų priešų', bei 'išdavikų'.

Sunku paneigti, kad Lenino interpretuotas marksizmas paruošė ideologinę dirvą ir pažiūras bei valstybinį aparatą, kuris suteikė progą stalinistiniam terorui išsigalėti Rusijoje. Buvęs komunistas A. Koestler parašė garsų priešstalininį romaną 'Naktis Vidurdiemyje', kuriame labai įtikinamai parodo, kad komunizmas yra ne tik supuvusiai pagedęs ir kitus gadinantis vien dėl to, kad valdžia jame įgyjama ir palaikoma tik per brutalią jėgą. Tai, gi jis yra absoliutus jėgos ir korupcijos isikūnijimas. Nors Stalinas buvo pats stipriausias tokios sistemos ikūnytojas, jis tačiau nebuvo išimtis ar nukrypimas nuo dabartinės komunistinės valdžios sistemos įgyvendinimo. Staliną pakeitė kolektyvinė valdžia, panaikindama masinius žudymus ir terora, tačiau ir jie griežtai prisilaikė Lenino-Stalino partinės sistemos ir valdymo būdo. Ir dabartinė kolektyvinė Sovietų valdžia pasilieka sau teisę skirti sau patikimus komisarų visose gyvenimo srityse -- nuo pramoninės iki akademinės, nuo kultūrinės iki mokslinės, nuo muitinės iki diplomatinės tarnybos. To viso rezultatas, rašo istorikas Billington, yra 'Valstybės biurokratinis socializmas', kuriame komunistų partija turi nuolatinį valdžios monopolį, kuris valdančiojo elito yra perduodamas iš kartos į kartą. Tas elitas buvusio jugoslavų komunisto yra pavadintas 'Nauja aristokratijos klase'. Toje klasėje labai daug karininkų.

KODEL KREMLIUS TAIP PATAIKAUJA KARISKIAMS

Kremlinologijos specialistas George Keenan į šį klausimą taip atsako: 'Sovietų Rusijoje karinė galybė išaugino Kremliaus komunistų nepasitikėjimą savąja sistema, kyla iš

Rusijos palyginamo silpnumo ir baimės dėl sistemos galimo sugriuvimo'. Karinis stiprumas Rusijai yra tiek esminis, kaip kad vakarų kapitalizmui pelnas. Tas karinis stiprinimas iš dalies pareina ir nuo tradicinio noro išplėsti Rusų imperiją. Pasaulyje, kuris yra pilnas tikrų ir išgalvotų - arba perdėtų - pavojų, sovietų vadai mielčiau nori apsaugoti savo laimėjimus su mažiausia kaoro rizika, panaudodami diplomatiją, įbauginimą, propagandą, šantažą ar pagaliau jėką, bet per kitų kraštų vasalus. Tačiau jeigu jie išitikintų, kad Kremliaus sistemai, įskaitant ir savo prievartą pajungtuose satelitiniuose kraštuose, k.a. Vengrija ir Čekoslovakija, grėstų pavojus, jie yra pasiryžę panaudoti savąją karinę galią. Tas pat likimas gresia Lenkijai. JAV tautinio saugumo tarybos narys Pipes galvoja, kad po Brežnevo Kremliaus vadai gali pasirinkti du kelius: jie galėtų siekti užsienio politikos laimėjimų grąšindami savo karine jėga pasauliui, kad tuo užmaskuotų Rusijos ekonominę nesėkmę, arba Polibūrai gali užimti daugiau praktiškai galvoją tautiniai biurokratai, kurie norėtų panaudoti savus resursus sovietinės ekonomijos atstatymui.

REFORMOS GALIMYBES RIBOTOS

Sovietų imperijos gili ir plačiai pasklidusi demoralizacija, kurios ženklus aiškiausiai matome šiandieninėje Lenkijoje, plečiasi ir pačioje Sov. Rusijoje. 'Ką seniau vadino "sovietų ideologija", sako Harvardo istorikas E. Keenan, šiandien yra palaidota cinizme'. Jam pritaria jugoslavų Džilas - 'Sov. Rusijoje ideologija prarado įtaką, ją užleisdama sovietiniam patriotizmui ir valstybiniam stabmeldiškumui'.

Materializmas plečiasi Sovietų Rusijoje. Jis pasireiškia žmonių lūkesčiuose ir desperacijoje. Prancūzų politinis analitikas rašo, kad viena iš priežasčių, kodėl sovietų vadai nenori užimti Lenkijos yra tai, kad jie nenori, jog dešimtys tūkstančių jų karių pamatytų tą vargingą Lenkiją, kurioje žmonės, nežiūrint jų dabartinių ekonominių sunkumų, vis dėlto ekonomiškai dar

geriau gyvena, negu daugumas Sovietų Rusijos piliečių. Lenkams įgrišo stovėti krautuvų eilėse, o sovietų piliečiai tą daro jau ilgus metus.

Sov. Rusijos darbininkų nepasitenkinimas privedė juos prie girtuokliavimo. Jie alkoholio sunaudoja 3 kart daugiau negu amerikona. Jų amžiaus vidurkis trumpėja dėl per didelio alkoholio sunaudojimo, ypatingai vyrų tarpe. Valdžios kontroliuojama ekonomija silpnėja ir net visiškai irsta. Nuo 1965 metų jokia komunistinė valstybė neišpildė savo penkmečio plano. Socialistinės ekonomijos studija, išleista Paryžiaus universiteto, įrodinėja, kad Sov. Rusijos užplanuoti ekonominiai rezultatai nepasiekti ir netikima, kad ateinančiam dešimtmetyje tas bus padaryta. Ekonominis skurdas iš dalies padeda geriau sukontroliuoti piliečius, nes kai trūksta prekių, žmonės priversti stovėti eilėje. Kai eilės ilgos, reikia milicininko, kuris prižiūrėtų tvarką. Tai ir yra socialinės biurokratijos išieties taškas įvesti valdžią. Lenkijoje ilgos eilės privedė prie komunistinės santvarkos lūžio. Sov. Rusijoje tos eilės dar tebėra komunistinės tvarkos palaikytojos. Sov. Rusijos piliečiai nieko geriau nėra matę,

tad jie savo ekonominį gerbūvį lygina su prisiminimais kas buvo prieš dešimt metų, arba su jų tėvais ar proseneliais prieš 20 ar 40 metų, bet ne su buvusiu gerbūviu Lietuvoje, Lenkijoje, Vakarų Vokietijoje ar Kalifornijoje.

SOVIETINIAI KARJERISTAI

Columbijos universiteto Bialer tiki, kad - nežiūrint trūkumų ir valdžios persekiojimų - Leninas, Stalinas ir jų pasekėjai išradinai pajėgė sukurti naują buržuaziją, kuri yra Sovietų bendruomenės bulvaras. 'Aš matau', - rašo Bialer, - 'didžiausią konservatiškumą ne partijos aparatinikuose, bet fabrikų direktoriuose, vidurinio luomo karjeristuose, kurie absoliučiai lojalūs komunistinei sistemai, kadangi jie kitos nepažįsta ir nėra tikri, kad kitose sistemoje jie galėtų išsilaikyti savo užimamose pozicijose'.

Nežiūrint privilegijos skirtumų tarp valdančiojo Sovietų elito, aukštesniųjų ir vidurinių klasių, visi jie didžiuojasi militarinėje dvasioje išaugusiu patriotizmu. Tas ryšys išugdė labai tolerantią bendruomenę, suteikiančią pirmumą jėgai, o ne socialiniam gerbūviui, arba ginklams, bet ne sviestui -- sako Survey žurnalo redaktorius L. Labedz.

(Bus daugiau.)

PRO MĖLYNUS AKINIUS...

(Atkelta iš 5 psl.)

gerėjančių materialinių sąlygų."

Palyginus šias L. Šepečio ir A. Laurinčiuko šnektas, atrodo, kad L. Šepečiui surusėti vis dėlto užteko tik geresnių materialinių sąlygų ir aukštesnės tarnybos.

SOVIETINIŲ KARIŲ PAMINKLO PAUNKSMĖJE

Tarybiname žurnale "Nemunas" (nr. 9) išspausdintas Šiaulių miesto ir rajono kultūrininkų pokalbis apie knygas, rašytojus ir aplamai kultūrinės problemas. Tas straipsnis papuoštas milžiniško sovietiniam kariam pagerbti paminklo nuotrauka, ir jame tarp kitų girdime ir tokius balsus:

Č. Karbauskis. Žodžiu, ir su kultūra galima žaisti, kaip kartais žaidžiama žemės ūkyje: svarbu turėti galvų skaičių, o kiek produkcijos iš tų galvų -- niekam nesvarbu.

I. Čokova. O juk daug yra tokių, kuriems knyga -- ne poreikis. Imkime, pavyzdžiui buitinius. Tai mažiausiai skaitanti žmonių kategorija mieste.

Č. Karbauskis. Štai jau penktam poetui paskyrėm premiją, o tikrai vienas tėra Rašytojų sąjungos narys... Tiesa, šiameit grupė aktorių skaitė laureatų kūrybą... Bet juk to maža. Matyt, aktoriams niekas nepasiūlė veiklos baro, kaip niekas nepasiūlo miestui turėti Zigmo Gėlės-Gaidamavičiaus gatvės.

B. Stumbrienė. Ne vien tai, Juk tiek metų nežinom, ką daryti su Augustino Gričiaus namu. Stovi sukežęs, sutrūnijęs ir niekam nerūpi. O sakom -- mylim savo kraštietį, gerbiame savo praeitį.

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP to work and live in a small congenial community and hospital near Dallas, Texas. DIRECTOR OF NURSING SERVICE with masters degree in psychiatrics also REGISTERED NURSE for general psychiatric and medical/surgical geriatrics. Competitive salary & fringe benefits. Must be eligible for licensing in Texas. Apply call or write to: TERRELL STATE HOSPITAL P. O. Box 70, Terrell, Texas 75160 214/563-6452, Ext. 332 -- APP/EEO (6-13)

SALES REPRESENTATIVES EARN \$500.00 TO \$1,000.00 WEEKLY. WORK FOR A NEW YORK STOCK EXCHANGE CO. SECOND LANGUAGE A BIG PLUS. CALL MR. HUEBNER 419-841-2433 10 AM - 10 PM. SUNDAY, MONDAY AND TUESDAY. (6-8)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

ESLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon.-9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

New Yorke Vasario 16 minėjime. Iš kairės: Wytenus, J. Fleck, Smith, kun. J. Pakalniškis, L. Grinius, sen. M. Knorr, Lietuvos gen. konsulas A. Smutis, kongreso atstovė G. A. Ferraro, ALT pirm. A. Marcelinas, W. Ward, M. Long, Balsytė ir V. Ralys. L. Tamošaičio nuotr.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI NEW YORKE

EMILIJĄ ČEKIENĘ

Nors jau 64 metai praėjo nuo Lietuvos nepriklausomybės atgavimo, bet Vasario 16-ji diena neišblėso iš eivijos lietuvių mintyse ir širdyse, nes tai buvo stebuklingas lietuvių tautos prisikėlimas iš daugiaamžio merdėjimo ir tautos pirmas tvirtas žingsnis į sudėtingą ir modernų kultūros pasaulį. Todėl tą istorinę tautos dieną kasmet iškilmingai švenčia viso laisvojo pasaulio lietuviai.

Pirmiausia New Yorke šią dieną iškilmingai paminėjo "Lietuvos Atsiminimų" radijo valanda, vadovaujama dr. Jokūbo Stuko, tam tikslui paskiriant visą valandą vasario 13 dieną. Tos dienos prasmę apibūdino Emilija Čekienė, meninę dalį atliko Irena Veblaitienė ir buvo perduota Lietuvos prezidento A. Smetonos žodis Amerikos lietuviams. Vasario 16 dieną vieną valandą buvo transliuojama lietuviška muzika per New York Times radijo stotį dr. Jokūbo Stuko ir dr. Jono Lenktaičio pastangų dėka.

Pagrindinis didysis minėjimas New Yorke lietu-

viams įvyko vasario 21 dieną, sekmadienį, pradedant iškilmingomis pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyne.

Trečią val. p. p. Kultūros židinyje minėjimą atidarė New Yorko ALTo pirm. Alfonsas Marcelinas, invokaciją sukalbėjo kun. kleb. J. Pakalniškis. Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis tarė trumpą ir prasmingą žodį lietuvių ir anglų kalbomis, nes čia dalyvavo visa eilė amerikiečių ir kitų tautų atstovų.

Lietuviams jis priminė, kad "64-ją Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį minime labai neramiu laikotarpiu tarptautinėje arenoje. Mes nežinome ką atneš rytoj pasauliui ir Lietuvai, bet mes aiškiai matome, kad Lietuvą okupavusioji Sovietinė imperija yra pasirinkusi kolizijos kelią su laisvuju Vakarų pasauliu.

Anglų kalboje jis atkreipė svečių dėmesį, kad sovietams okupavus Lietuvą, JAV vyriausybė iki šių dienų virš 40 metų nepripažįsta sovietų smurto įvykdytos Lietuvoje agresijos ir

nors keitėsi JAV prezidentai, administracijos vadovybės, bet kasmet savo tą patį nusistatymą vyriausybė patvirtindavo. Generalinis konsulas A. Simutis pabrėžė, kad lietuviai buvo pirmoji sovietų agresijos auka. Jis perskaitė JAV valstybės sekretoriaus A. Haig raštą Lietuvos atstovui dr. S. Bačkiui.

Kongreso atstovė Geraldine A. Ferraro pasakė trumpą, bet gerai išmąstytą kalbą, todėl jai ovacijos nepagailėjo pilnutėlė salė žmonių.

New Yorko miesto burmistro Ed. Koch proklamaciją įteikė miesto tarybos narys W. Ward, o gubernatoriaus Carey perskaitė sen. M. Knorr.

Pagrindiniu kalbėtoju buvo VLIKo vicepirm. Liūtas Grinius. Jis tarp kitko pabrėžė, kad "švesdami šiais metais tautos nepriklausomybės šventę viso pasaulio lietuviai tiesia rankas vienas kitam iš meilės savo tautai vedami visus vieni-

jančio troškimo — Laisvės Lietuvai! Šis vieningas balsas yra gyvas okupuotoje Lietuvoje. Jis yra jaučiamas gudų ir lenkų administruojamose lietuvių gyvenamose srityse. Jis gali būti išgirstas Mažosios Lietuvos lietuvių tarpe, Garsiaisiai, tačiau, šis balsas skamba laisvojo pasaulio lietuvių tarpe organizacijų ir atskirų asmenų lūpomis. Bolševikų okupuota Lietuva yra gyva, tik jos balsas prislopintas. Tik mes galime liudyti apie rusiško komunizmo žiaurumą, apie žmonių ir tautų naikinimą. Tai yra visų išeivių šventa pareiga", — užakcentavo jis palydimas auditorijos plojimai.

Po kalbų ir pranešimų pasirodė patriotiniais tautiniais motyvais sudaryta meninė programa — Jadvygos Matulaitienė vadovaujami palydint Antanui Razgaičiui akordeonu tautiniai šokiai, sudaryti iš kelių grupių, pačių jauniausių tautiniais drabužiais pasipuousių ietuviukų, mergaičių ir

DIPLOMATAMS VAKARIENĖ BALTUOSE RŪMUOSE

JAV prezidentas ir ponias Reagan š. m. vasario 11 d. ir 18 d. Baltuose Rūmuose surengė vakarienę diplomatinė misijų šefų ir jų žmonių garbei. Viena diplomatų dalis buvo pakviesti vasario 11 d., o kiti vasario 18 d., kur dalyvavo Lietuvos atstovas ir O. Bačkienė. Toks priėmimas jau senai buvo rengtas Baltuose Rūmuose, nors tradiciniai jis buvo nuo Eisenhowerio prezidentavimo metų įvestas.

Prie dabartinio prezidento tikrai netrūksta iškilmingumo, elegancijos kuo ypačiai rūpinasi ponias Reagan, pabrėždama iškilmingumo, ir gero skonio reikšmę, neprasilenkiant su tarptautinėmis tradicijomis.

Visi ambasadoriai ir atstovai su žmonėmis Protokolo pareigūnų buvo paprašyti išsiričiuoti pirmenybės tvarka ir šaukiant kraštais ejo pasisveikinti su prezidentu ir ponias Reagan. Po to buvo pakviesti prie stalų elegantiškai papuoštų kur susėdo po 10 prie kiekvieno stalo.

Vakarienėje be diplomatų dalyvavo viceprezidentas su ponias Bush, Valstybės sekretorius ir ponias Haig, Deputy Valstybės sekretorius ir ponias Stoessel, kiti aukštieji Valstybės Departamento ir Baltųjų Rūmų pareigūnai.

Svečiai žavėjosi stalų puošnumu ir švelnia muzika — smuikų ir arfa.

berniukų. Tai išeivijos atieties Lietuva, — gerėjosi publika ir lydėjo juos nesibaigiančiais plojimais.

Didelę dalį programos atliko Viktoro Ralio vadovaujami chorai: Apreiškimo parapijos choras ir vyrų choras Perkūnas atskirai ir abu kartu. Programai vadovavo Jūratė Balsytė. Žmonių buvo apie 500.

Tautinių šokių ansamblis Tryptinis, vad. J. Matulaitienė, atlikęs minėjime meninę programą. L. Tamošaičio nuotr.

MATAS & TURNER REALTY

501 E. 185 St. Euclid, Oh. 44119

(216) 486-2530

RITA MATAS - G.R.I.-BROKER

Certified Appraiser

SENO ŽEMAIČIO ATSIMINIMAI (8)

Domas Burneikis

Pagaliau gimtojoje žemėje

Vieną sekmadienį su Antanu nuvykome į Darnicos geležinkelio stotį pasižiūrėti, kaip atrodo ukrainiečiai šventadienį. Stoties perone buvo jų labai daug, daugiausiai jaunos mergaitės ir moterys. Vyru daug nemačiau. Moterys apsi gobusios galvas skarelėmis, snapeliais per kaktos vidurį į viršų, lygiai taip, kaip ir mūsų moterys kad seniau darė. Ir moterys, ir jaunos mergaitės sijonus sega ne per liemenį, kaip pas mus, bet pažastyse. Kadangi sijonai ilgi ir platūs, tai jos atrodė panašios į stebulines bonkas. Pirmą kartą tai matant, atrodė gan keistai. O vyrai čia vaikštinėjo, žvygavo, vienas bernelis vis kelių mergaičių apsuptas. Atrodė, kiekviena mėgino savo burtus pūsti į bernelių akis. Turbūt jau taip yra, kokio daikto mažiau tėra, tuo jis brangesnis darosi...

Po trijų savaitių mus nuvežė į Pinksą. Vėl į buv. belaisvių stovyklą. Sioje stovykloje tebuvo vienintelis niūrius, didžiulis pastatas. Jį supo mažas kiemelis ir aukšta, spygliuotų vielų tvora. Stovykla buvusi arba pereinamoji - kurioje trumpą laiką telaikomi žmonės (belaisviai), arba baudižiamoji. To niūraus pastato viduje, visu trobesio ilgiu,ėjo koridorius - praėjimas, kurio vidury stovėjo eilė ilgų stalų, sustumtų galais vienas prie kito. Abiem pusėm, tarsi milžiniškų bičių koriai, rikavosi trijų aukštų nariai. Pasakojau, kad tame trobesy tuo metu buvę net trys tūkstančiai penki šimtai žmonių.

Nuo žmonių šnektų, juoko, vaikų - o dažnai ir suaugusių - verksmų čia buvo toks užesys, kad sunku aprašyti, dar sunkiau nebuvus išsivaizduoti. Tas užesys kiek pritildavo tarp nakties dvyliktos ir ryto trečios valandos. Visai jis niekad nenuitildavo. Ir taip kiekvieną naktį, vienuolika dienų. Visą tai šiek tiek pajvairino vienos moters staigus pamišimas ir mirtis žydų šeimoje, kurių klaukus mirusiojo apraudojimas nustelbė net tą kasdieninį užimą...

Cia mūsų vadovas Vėbra perdavė man Tifliso lietuvių komiteto jam įteiktą tūkstanties rublių 'kerenką'. Kieme susėdę ant akmenų, surašėme perdavimo protokolą, kurį išsaugojau iki antrosios rusų okupacijos. Kad kartais tų pinigų kas nepavogtų, pasistengiau juos išdalinti kaip galima greičiau labiausiai jų reikalingiems. Bet kurie buvo reikalingiausi? Tai ir buvo pats sunkiausias klausimas, nes galima sakyti, kad visi toje grupėje buvo reikalingi paramos. Tačiau šiaip-taip, vienu padedamas, kitų patariamais, atlikau tą nemaloniausią pareigą. Žinoma, visų patenkinti negalėjau. Ties Vilniumi į vagoną įšokę du broliai Varnai pareikalavo atiduoti likusius pinigus.

- Kokius likusius pinigus? - paklausiau nesupratus.

- Tuos, kuriuos gavai iš Vėbros!

- Jokių pinigų nebeturiu. Vi-

sus išdalijau stovykloje. Juk ir jūs gavote, net daugiau kaip kiti - paaiškinau ir parodžiau sąrašą su gavusiųjų parašais, kurių tarpe buvo ir abu broliai Varnai.

Susigėdę broliai išsoko iš vagono.

Pagaliau ir iš šios paskutinės stovyklos pajudėjome. Vieną vakarą, Lietuvos Brastoje, mūsų traukinį pastatė šalia kito prekinio traukinio, kuriame atviruose vagonuose į Vokietiją buvo vežamos bulvės. Gražios, baltos bulvės!... traukinyje, kurį saugojo vokiečiai kariai.

Po Pinsko stovyklinio maisto, kur kartą per dieną gaudavom smirdančio jovalo iš visokių daržovių atmatų, buvome gerokai nusigavę. Pamatę atviruose vagonuose tokias gražias bulves - tuojau ėmėme planuoti, kaip jų nusigriebti. Traukinys buvo ilgas, o sargybiniai - tik du! Nusiziūrėję, kada jie abu nuėjo į vieną galą (o gal jie tai ir tyčia padarė?), šokome prie vagonų nelyginant žiogai ant žaliuojančio lauko ir bematant paskutinieji du vagonai buvo beveik tušti.

Netrukus po šio 'žygio' apie mūsų traukinį sužibo dešimtys židinių. Ir ant kiekvieno jų kabojo koks nors katilėlis su bulvėmis. Skubėjome tuojau išsivirti tų neįtikėtinai gražių bulvių, kurių jau senokai bebuvome ragavę, kol traukinys dar stovėjo.

PAGALIAU
GIMTOJOJE ŽEMĖJE

Pirmieji išpūdziai buvo liūdnoti. Iš Tifliso išvykdamas galvojau, kad Lietuva jau turi

savo vyriausybę, nors dar gerokai okupanto suvaržyta. Tačiau, nepriklausomybės ženklai nebuvo nei matomi, nei jaučiami... O mes Tiflise vienam bendruomenės susirinkime dėl Lietuvos valstybės formos vos į krūtines nesusikibome! Tame susirinkime šiauliškis Gužaitis, tarnavęs geležinkelio batalijone, ėmė dėstyti, kad Lietuva turėtų būti socialistinė-demokratinė: 'Jei Lietuva ne katalikiška, tai geriau kad jos ir iš viso nebūtų' - sušuko jis. Čia aš, kaip visada tokiais atvejais, iššokau tarsi ant žarijų užmynęs. Ką tada pasakiau -- šiandien tiksliai negalėčiau pakartoti, bet mintis buvo tokia: 'Ne dabar mums čia ginčytis, kokia Lietuva turėtų būti ar nebūti, bet, surėmę petį į petį, turime dirbti, kad Lietuva laisvę atgautų, o tada ir jos valstybinę formą susirasime!' Ar gera ta mano kalba buvo, ar ne, bet po to daugiau ginčų tuo klausimu nebeiškilo. Tačiau po to susirinkimo dažnai užklysdavo mintis, kodėl mes pikta ginčijamės dar tikrai nežinodami kokia padėtis yra dabar gimtajame krašte. Gal lietuviuose (o gal ir kiekvienoje tau toje) glūdi tokia nelemta būdo ypatybė mirtinai ginčytis dėl daiktų, kurių dar neturime, arba esame laikinai - ar ir ant visados - juos praradę. Antai, kad ir čia, jau Australijoje, vienas lietuvis su baltarusiu dėl Vilniaus kartą taip susiginčijo kad betruko už barzdų susikibti! Oginčo objektas už 22,000 kilometrų! Ir svetimosse rąkosel!

Tačiau, kaip vėliau patyriau, nors matomų nepriklausomybės ženklų dar ir nebu-

vo, bet nepriklausomybės dvelkimas, sakyčiau - kaip pavasario šiltas vėjelis, buvo visur juntamas. Ir žmonės, nors ir negarsiai ir atsargiai, vis dažniau svarstė savos, nepriklausomos valstybės atkūrimo klausimą.

Gavau iš Vilniaus vokiečių komendantūros leidimą važiuoti geležinkeliu iki Mažeikių stoties, kuriuos ir buvau nurodęs. Iš čia daugiausia Telšių prekybininkai gabendavo prekes ir dėl to tikėjaisi lengviau pasiekti brolio Jono šeimą, kuri gyveno Purpliu k. apie 4 km. nuo Telšių, Zarėnų link.

Po saulėtojo Kaukazo, kuriam išgyvenau apie aštuoneris metus, Mažeikių padangė pasirodė labai niūri, tarsi pilko milo debesimis uždengta, be jokių pragiedrulių. Tebebuvo tik pusiaudienis, o atrodė jau kaip prietema. Ir drėgna, drėgna. Visur drėgna: ir žemė, ir oras. Bet už tat čia buvo viskas savai!!! Kai išgirdau miestelėnus kalbant lietuviškai (žemaičių tarme), pasidarė krūtinėje šilta, gera ir linksma, rodos ir dangus prašviesėjo. Ir nors nuo žemaičių tarmės buvau jau gerokai atpratęs, pasidavęs naujai literatūrinei kalbai - arba suvalkiečiškai tarmei, greitai iplaukiau į savus vandenius.

Mažeikių miestas, kurį rusai buvo pakrikštiję Muravjovu, sudarė tada bene dvi gatvės, kurių vienaėjo nuo stoties stačiai į mišką. Ir ten nepriklausomybės metais išaugo gražus ir švarus naujas miestas. Antroji gatvė, eidama paraleliai su geležinkeliu, kirto tą pirmąją, kurioje buvo keletas krautuvų ir dviejų aukštų Širvinskienės viešbutis, tebeveikęs ir Nepriklausomybės laikotarpyje. Netoli stoties, prie vienos krautuvės radau porą mažų arkliukų pakinkytą vežimą, prikrautą geležies prekių. Arkliukai godžiai rupš-

nojo sausus dobilus. Sustojęs prie jų -- laukiau žmogaus, kuriam tas vežimas ir šie maži arkliukai priklauso. Netrukus pasirodė ir laukiamas savininkas, pats beesas toks pat mažiukas, kaip ir jo arkliukai. Tas žmogelis ne tik mieliai sutiko mane ir mano daiktus pavėžinti, bet ir apsidžiaugė turėdamas draugą, nes vienam nakty nesą jauku važinėti šiais laikais. O be to, jis esąs gerai pažįstamas su mano broliu. Tik išpėjo, kad gal reikėsia ir pėsčioms paėjėti, nes kelias esąs šlapias, o vežimas sunkus.

- Puiku! Esu įpratęs vaikščioti pėsčias, - pasiskubinau sutikti, nes džiaugiausi taip lengvai suradęs žmogų iš Telšių. Bet pakeliui sužinojau, kad jis esąs Egirdžių miestelio ūkininkas.

Temti pradėjo vos Tirkšlius pasiekus. Žinoma, mudu abuėjome pėsti, nors tas gerasis žmogus ir ragino mane lipti į vežimą. Sulipdavome abu į vežimą tik nuo kalniukų važiuojant, o į kalniukus - vėl abu padėjome tiems mažiesiems arkliukams vilkti sunkųjį vežimą.

Važiavome per Pievėnus, kur tada klebonavo kun. Rožožinskis, druckis ir mėgstas nugerti. Apie vidurnaktį pasiekėme Egerdžius ir šio ūkininko kiemą.

Arkliukai, pajutę esą arti savo kiemo, ėmė net prunkšdami skubėti. O Žardienoje, vos nuo jų nugarų nuėmus pakinktus, tuojau nuskubėjo į suartą dirva ir sugulę ilgai vartėsi, rodės lyg pasigardžiuodami. Paskui, sukilę, nusipurė dulkes ir nevaromi subėgo į arklidę -- tur būt visą kelia apie ją ir tesvajoję...

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
D I R V AKELIONĖS Į
LIETUVĄ — 1982

Speciali 17 dienų kultūrinė ekskursija su 11 dienų Lietuvoje, 3 Leningrade, 2 Maskvoje. Ši ekskursija skiriama universitetų studentams susipažinti su Lietuvos kultūrinio ir artistinio gyvenimu.

Biržello 17-Ilepos 3\$1,679.

16 DIENŲ EKSKURSIJOS

balandžio 28-gegužės 13 \$1,599
rugsėjo 15-30 \$1,599
gruodžio 21-sausio 4 \$1,549
Kelionė: Varšuvą 2, Vilnių 6, Rygą 4, Frankfurtą 1.

11 DIENŲ EKSKURSIJOS

gegužės 12-22 \$1,229
biržello 2-12 \$1,229
rugpjūčio 18-28 \$1,229
rugsėjo 1-11 \$1,229
Kelionė: Varšuvą 2, Vilnių 6, Frankfurtą 1

gegužės 27-biržello 5 \$1,229
Ilepos 22-31 \$1,289
spalio 7-16 \$1,199
Kelionė: Maskvą 1, Vilnių 6, Leningradą 2

Ekskursijų kainos bazuojamos pagal lėktuvų kainas su Lufthansa iš Bostono ir New Yorko arba Finnair iš New Yorko. Visos mūsų ekskursijos yra palydimos prityrusių palydovų iš mūsų įstaigos. Vietų skaičius ribotas. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 White Oak Road
Newton, MA 02168
618 969-1190

Daromi giminių iškvietimo dokumentai

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JAKUBS AND SON
Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

KANADOS LIETUVIAI

J. Varčius

GRAŽIAUSIA LIETUVAITĖ — "VILNIAUS" KARALAITĖ

Kiekvienų metų birželio mėn. Toronto etninės grupės rengia tautybių savaitę — Karavaną, kurį sudaro įvairių tautų įrengti paviljonai įvairiuose miesto rajonuose. 1981 m. Karavanas vyko birželio 19-27 d., kuriame dalyvavo per 40 etninių grupių, įrengė tautiniais vardais pavadintus paviljonus savo centrinių organizacijų pastatuose. Juose vyko tautinių šokių ir dainų ansamblių pasirodymai, vaidinimai, meno parodos, veikė valgyklos bei kitos pramogos.

Lietuvių paviljonas yra pavadintas "Vilniaus" varu, kuris kiekvienais metais savo patraukliais renginiais Prisikėlimo parapijos salėse yra žinomas Toronte ir praeitais metais per 9 dienas susilaukė apie 5000 lankytojų. "Vilniaus" paviljonas yra vienas iš svarbiausių ir sunkiausių KLB Toronto apylinkės tradicinių renginių, kurio paruošos darbus pradeda kiekvienų metų pradžioje. Pagrindinis rūpestis yra finansiniai reikalai, "nes šis parengimas komerciškai yra nuostolingas.

Lėšoms telkti KLB Toronto apylinkės valdyba š. m. vasario 6 d. Toronto Lietuvių Namuose surengė "Vilniaus" karalaitės balių, kuriame dalyvavo apie 400 jaunosios ir senosios kartos tautiečių. Šio balius tikslas buvo išrinkti "Vilniaus" paviljono karalaitę, kuri atstovautų lietuvių 1982 m. tautybių Karavane. Pagrindiniai šio vakaro rengėjai buvo L. Kuliavienė, Ž. Šilninkaitė ir V. Vaitiekūnaitė, jaunosios kartos atstovės, kurioms talkininkavo valdybos nariai. Jos suredavo ir išleido šio iškilaus

Rasa Rimkutė, 1982 m. "Vilniaus" paviljono karalaitė.

vakaro programą, kurioje visuomenę supažindino su kandidatėmis ir jų straipsniais lietuviškos veiklos problemomis, rūpinosi aukų rinkimu, balius paruošimu ir svečių priėmimu.

Karalaitės rinkimų programą įdomiai pravedė R. Stravinskaitė ir R. Kuliavas, supažindinę su kandidatėmis. Pranešėjų iškviestos viena po kitos iš gražiai išpuoštos Mindaugo menės scenos ant specialiai paruoštos pakyls - estrados pasirodė žingsniuodamos, švelnios muzikos garsų pa-

lydimos, gražiausios Toronto lietuvaitės: Laima Januškaitė, Danutė Petkevičiūtė, Rasa Rimkutė, Rita Rudaitytė ir Astra Šernaitė.

Po pasirodymo ir susipažinimo vyko kandidačių egzaminai. Jos atsakinėjo į pranešėjų pateiktus klausimus. Pirmasis klausimas kandidatėms buvo žinomas ir atsakymas iš anksto jų paruoštas. Jo turėjo atsakyti į šiuo klausimus: 1. Kokios yra svarbiausios "Vilniaus" karalaitės pareigos? 2. Ar yra svarbu išlaikyti gerus santykius su kitataučiais? 3. Kaip mūsų išeivija gali padėti lietuviams pavergtoje Lietuvoje? 4. Į kokią kultūrinės veiklos sritį turėtume kreipti daugiausia dėmesio? 5. Ar yra naudingi pasaulio lietuvių suvažiavimai? Tai plačios apimties komplikuoti klausimai, į kuriuos kandidatės atsakė trumpai ir išsamiai. Jų lietuvių kalba pasigėrėtina graži, aiški ir be svetimtaučių kalbos įtakos.

Po pirmo egzamino, kandidatės dalyvavo inscenuotoje pasakoje apie "Vytautą karalaitį", kurią skaitė vakaro pranešėjai. Tai daug juoko sukėlęs linksmas vaidinimas, tikęs šio vakaro nuotakai. Ir vėl sekė kandidačių antrų egzaminų vargai, nes šį kartą turėjo atsakyti į nežinomą klausimą, ištrauktą loterijos tvarka. Nežiūrint kad klausimai buvo nelengvi, kaip pavyzdžiui, ką reiškia būti visapusišku žmogum, kas yra susipratęs lietuvis, lietuviškų knygų nauda ir reikšmė, nė viena kandidatė nesuklupo, parodė savo greitą orientaciją ir išsilavinimą.

Visas kandidates stebėjo penki teisėjai, kurie jas vertino nustatyta taškų sistema, skirdami juos už lietuvių kalbą, išsilavinimą, išorinį ir vidutinį grožį, parašytus straipsnius bei atsakymus ir kitas gerąsias ypatybes. Tai nebuvo vertintojams lengvas uždavinys, nes visos penkios dalyvės buvo gražiausios, veikliausios ir išsilavinusios Toronto studijuojančio jaunimo atstovės. Kai vertintojai buvo užimti, scenoje pasirodė Aldona Bireitaitė, 1981 m. "Vilniaus" karalaitė, sėkmingai atstovavusi lietuvių svetimtųjų tarpe, atkreipusi kanadiškos spaudos dėmesį ir aktyviai pasireiškusi mūsų veikloje. Ji atsisveikinimo žodyje pažymėjo, kad jos išrinkimas 1981 m. "Vilniaus" karalaitė jos gyvenime liks vienas iš gražiausių prisiminimų, nes turėjo progos bendrauti su svetimtųjų, juos supažindinti su lietuvių išeivių ir pavergtos Lietuvos problemomis ir aktyviai dalyvauti lietuvių veikloje.

Pagaliau pranešėjas R. Kuliavas, gavęs gražuolių vertinimo duomenis, paskel-

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

KAUKIŲ BALIUS

Užgavėnių kaukių balius įvyko vasario 20 d. Kultūros centre. Vakaras pradėtas kokteiliais. Vakaro programos koordinatore Vanda Majauskienė pasveikinusi svečius pranešė, kad išgirsime Dievo Apvaizdos parapijos dainuojantį chorą. Tai bus pirmas viešas jų pasirodymas. Choras susidedantis iš 32 mergaičių ir 25 berniukų, kurių tarpe yra ir keletas vyrų, vadovaujamas Alfonso Kaspučio, muz. Rimantui Kaspučiui diriguojant ir Vidui Neverauskui akompanuojant, penkiais išėjimais padainavo 15 dainų. Dainuojamos buvo daugiausia liaudies dainos. Vyrai ir berniukai dėvėjo juodus kostiumus, o mergaitės buvo apsirengusios baltomis bliuskutėmis, juodais sijoniukais ir apsijuosusios lietuviškomis juostomis. Choristai susilaukė daug plojimų ir į sceną buvo įneštas didelis krepšys gėlių.

Šokiams grojo Rimanto Kaspučio orkestras "Romantika".

Kaukėms premijuoti sudaryta komisija iš Yolandos Zaparackienės, Jono Mikulionio ir žurn. Alfonso Nako. Premijos teko: I premija Marijai Kankalienei (sniego senis), II — Vytui ir Ritai Poltoraičiams (Šachas ir jo žmona), III — K. ir L. Kizlauskams (Lėlės) ir IV — Algiui ir Birutei Bublams (vaizdavo piratus).

Taip pat buvo pravesta loterija ir išdalinta daug dovanų. Salėje su choristais buvo 310 žmonių.

Vanda Majauskienė padėkojo už gausų atsilankymą ir pažadėjo šią tradiciją tęsti ir toliau. Užgavėnių kaukių vakarą surengė Detroito ateitininkai.

MIRTIES METINĖS

Vasario 19 d. suėjo vieneri metai kai mirė a. a. inž. Juozas Černiauskas. Jo mirties metinių paminėjimas buvo atliktas šv. Antano parapijoje vasario 21 d. Mišių metu giedojo muz. Stasio Sližio vadovaujamas parapijos choras.

ŠV. ANTANO PARAPIJOJ PAMINĖTA VASARIO 16

Šv. Antano bažnyčioje, Detroito, Vasario 16 minėjimas įvyko vasario 14 d. Kun. Alfonsas Babonas už žuvusius kovose dėl Lietuvos laisvės atnašavo šv. Mišias ir pasakė tam minėjimui atitinkamą ir gražų pamokslą. Švyturio ir St. Butkaus šaulių kuopos dalyvavo pamaldose su vėliavomis. Bažnytinis choras, vadovaujamas muz. St. Sližio, atliko šventės nuotakai tinkamas giesmes.

LB DETROITO APYLINKĖS RENGINIAI

Kovo 20 d., 7 val. vakare įvyks Kultūros centre vakaronė su raš. Jurgiu Janukum ir kovo 20-21 dail. Alfonso Dargio meno darbų paroda, kuri atidaroma 7 val. vak.

KITI RENGINIAI

Algirdo Budrecko redaguotos knygos "Rytų Lietuva" sutiktuves yra ruošiamos sekmadienį, kovo 21 d. šv. Antano parapijos salėje, 1750 25th St. Knygą aptars Steponas Varanka iš Toronto. Šeštadienį, kovo 20 d. parapijos patalpose įvyks Vilniaus krašto centro valdybos posėdis.

Knygos sutiktuves ruošia Vilniaus krašto centro valdyba ir Detroito Kultūros klubas.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Kandidatės į 1982 m. "Vilniaus" paviljono karalaites Toronte. Iš kairės: Dana Petkevičiūtė, Laima Janušauskaitė, Rasa Rimkutė (1982 m. karalaitė), Rita Rudaitytė ir Asta Šernaitė (1982 m. karalaitės palydovė).

KALIFORNIJOS LIETUVIAI

LOS ANGELES NEOLITUANŲ METINĖ ŠVENTĖ

Šiais metais metinė neolituonų šventė su iškilminga sueiga įvyko arčiau prie Vasario 16-tosios, negu kad prie lapkričio 11-tosios, t. y. 1982 m. vasario mėn. 6 d. Los Angeles Tautiniuose Namuose.

Iškilminga sueiga, įnešus Korp! vėliavą, kuriai asistavo R. Žmuidzinaitė-Empaker, V. Ruokytė ir V. Ruokis, pradėta tautos himnu ir pagerbimu mirusiųjų korporantų. Pirm. dr. Emanuelis Jarašūnas trumpai perbėgo Korp! istoriją ir dabartinės veiklos svarbesnius bruožus. Po to, vicepirm. V. Burokas perskaitė senjorų sueigos nutarimą kuriuo pakeliama į senjores ir suteikiama Korp! spalvos Daivai Čekanauskaitei ir Sigutei Mikutaitytei-Peterson. Magistra Ramunė Vitkuvienė jautriu žodžiu atsisveikino su buvusiomis junjorėmis, palinkėdama aktyviai įsijungti į mūsų šeimą ir darban "Pro Patria". Visiems dainuojant spalvų dainą "Lietuva brangi", pirm. Em. Jarašūnas, asistuojant

Los Angeles neolituonų pirm. Aloyzas Pečiulis.

sveičiui vyr. valdybos arbitrer elegantiarum Rimui Gulbinui, suteikė spalvas naujai pakeltosioms filijoms. Po priesaikos naujųjų filijų vardu žodį tarė D. Čekanauskaitė, užtikrindama, kad jos neapvils į jas dėtų vilčių. Pirm. Em. Jarašūnas visos korporacijos vardu

pasveikino pakeltasias filijas ir globėjai A. Pečiulis ir Ed. Balceris joms įteikė dovanų po knygą Korp! leidinį ir "Tautinės minties keliu".

Korporaciją 59-sios šventės proga sveikino gen. garbės konsulas V. Čekanauskas, kurio dukra Daiva šandie tapo pilnateise korporante, skautų akademikų pirm. fil. A. Karalius ir vyr. valdybos atstovas R. Gulbinas.

Sekr. E. Gedgaudienė perskaitė senjorų sueigos sąstatą, kuri pareigomis pasiskirstė: Aloyzas Pečiulis — pirm., Emanuelis Jarašūnas — vicepirm., Elena Gedgaudienė — sekr., Kristina Švarcaitė — išd. ir Daina Gudauskaitė — narė.

Pasikeitus pareigomis, naujosios valdybos vardu tarė žodį naujasis pirm. Aloyzas Pečiulis. Jis palygino pirmuosius korporacijos gyvavimo metus, kada Alma Mater rūmuose dominavo svetima įtaka su dabartinėmis nelengvomis sąlygomis, kada, ypač, akademinį jaunimą užgožia gyvenamojo krašto ne sava ekonominė, socialinė ir kultūrinė masė. Užtat kvietė visus aktyviai jungtis į kilnų darbą "Pro Patria".

Tenka pastebėti, kad naujasis pirm. A. Pečiulis yra tik prieš keletą metų atvykęs iš Lietuvos (Suvalkų trikampio), bet jau labai aktyviai įsijungęs į kultūrinę ir visuomeninę darbą: yra nuolatinis vaidintojas dramos sambūry, vietinio ALTOs skyriaus vicepirm., Tautinių Namų valdybos sekr. ir dabar Korp! Neolithuania pirm. Iškilminga sueiga baigta "Gaudeamus".

Tenka pasidžiaugti, kad ši šventė buvo gausingiausia svečių skaičiumi, kurių 90% sudarė čia mokslus baigę akademikai.

Prie jausios nuotaikos daug kuo prisidėjo gražiai

Prieš duodant priesaiką: D. Čekanauskaitė ir S. Mikutaityte-Peterson, kairėje R. Gulbinas ir Em. Jarašūnas.

I. Petravičienės nuotr.

naujai atremontuota Tautinių Namų salė, V. Baltušienės skoningai ir įvairiai paruošti užkandžiai ir kolegų neolituono Kęstučio Kavacko vadovaujamas profesionalų orkestras. (eh)

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIAI

Visais buhalterijos ir valstybinių mokesčių reikalais kreipkitės pas VINČĄ JUODVALKĮ, CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT. Mokesčių atsiskaitymo problemos su Internal Revenue Service ar Franchise Tax Board sutvarkomos greitai ir sėkmingai. REID, HUGHES & WEBB, INC. 7327 Reseda Blvd., Reseda, Cal. 91335. Telef. raštinės 344-0283 ir namų 894-0136.

TOOL ROOM SUPERVISOR

Hoover Universal, a rapidly expanding tool room & mold operation, offers a challenging opportunity for a supervisor to participate in a challenging management opportunity in our Erie, Penna. facility.

The qualified candidate will have 2 to 5 years experience of tool room supervisory experience. We offer an excellent starting salary, a challenging work environment, progressive long term growth.

Please send detailed resume including salary requirements to:

HOOVER UNIVERSAL INC.
PLASTIC COMPONENTS DIV.
INDUSTRIAL RELATIONS
2609 WEST 12 STREET
P. O. BOX 1316
ERIE, PA. 16512

Hoover Universal is an equal opportunity employer M/F (8-9)

Sueigos prezidiumas: S. Petravičius — tėvūnas, R. Vitkuvienė — magistra, D. Gudauskaitė — vicepirm., R. Gulbinas — vyr. valdybos atstovas, Em. Jarašūnas — pirm., V. Burokas — vicepirm., E. Gedgaudienė — sekr. ir Ed. Balceris — arbitrer elegantiarum. Prie vėliavos: V. Ruokytė, V. Ruokis ir R. Žmuidzinaitė-Empaker.

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniems asmenims ir grupėms) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriaučiūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gerai pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir t.t.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.
TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS
PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

40 East 49th Street (Corner of Madison Ave.)

NEW YORK, N. Y. 10017

Tel.: (212) 758-1150, 758-1151

Apple-Valley, Minn. 55124	72 County Road No. 42	612-432-3939
So. Boston, Mass. 02127	393 West Broadway	617-268-8764
Bridgeport, Conn. 06610	1880 Seaview Ave.	203-367-2863
Chicago, Ill. 60629	2501 West 69 Street	WA 5-2737
Cleveland, Ohio 44134	6089 State Road	884-1738
Fort Wayne, Ind. 46808	1807 Beineke Road	432-5402
Grand Rapids, Mich. 49504	636-38 Bridge St. N.W.	GL 8-2256
Hackensack, N. J. 07601	112 Main St.	201-342-9110
Irrington, N. J. 07111	1082 Springfield Ave.	374-6446
Hartford, Conn. 06106	1839 Park St.	203-232-6600
Lakewood, N. J. 08701	241 Fourth Street	FO 3-8569
Los Angeles, Calif. 90022	960 S. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
Miami Beach, Flo. 33139	1352 Washington Ave.	305-532-7026
New Haven, Conn. 06511	1329 Boulevard	LO 2-1446
Newark, N. J. 07106	698 Sanford Ave.	373-8783
New York, N. Y. 10003	45 Second Ave.	AL 4-5456
New York, N. Y. 10011	135 West 14 St.	CH 3-2583
Philadelphia, Pa. 19122	1214 N. 5th Street	PO 3-4818
Philadelphia, Pa. 19141	4925 Old York Rd.	GL 5-9586
Pittsburgh, Pa. 15203	1307 E. Carson Street	HU 1-2750
Waterbury, Conn. 06710	555 Cook Street	756-1668
Worcester, Mass. 01610	144 Millbury Street	SW 8-2868
Youngstown, Ohio 44503	309 W. Federal Street	RI 3-0440

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

MINĖJIMAI

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 64 metų sukaktis Chicagoje ir jos apylinkėse plačiai paminėta. Visas vasario mėnuo buvo skirtas platesniams ar siauresniams minėjimams.

Vasario 7 d. minėjimus suruošė LB Brighton Parko apylinkė, ALTos Cicero skyrius ir Lietuvos Vyčiai.

Vasario 13 d. minėjimus suruošė lituanistinės mokyklos, o 14 d. įvyko pagrindinis minėjimas Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, ruoštas Chicagos Lietuvių Tarybos. Šiame minėjime dalyvavo artipilnė salė žmonių, programa buvo gerai paruošta ir pravesta, užtruko tik dvi su puse valandas, įskaitant ir pertrauką. Trumpesnio minėjimo su 7 kalbėtojais ir gera menine dalimi, negalima ir norėti.

Tą pačią dieną minėjimą suruošė ir LB Lemonto apylinkė, Lemonte, LB Cicero apylinkė, Cicero ir skautai Jaunimo Centre, po įprastų pamaldų.

Jau antri metai minėjimą ruošia Jaunimo Centras tą pačią, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, vasario 16 dieną. Minėjimą

atidarė ir sumaniai pravedė Vida Jonušienė. Tikrai gera paskaitą, pritaikintą šiai reikšmingai dienai, skaitė jauna visuomenininkė Daina Danilevičiūtė-Dumbrienė ir ją papildė veikli moksleivė Vida Momkutė.

Meninę dalį pradėjo Kriaučeliūnų vardo Montessori darželio "pipiriukai": Dainiukas Dumbrys, Vainiukas ir Algiukas Glevecikai, Audrelė Prelgauskaitė ir Onutė Utz, padeklamavę jautrių eilėraščių. Jaunoji solistė Rūta Pakštaitė padainavo keletą liaudies dainų, o mažoji Kristina Šilimaitė ir Agnė Kižienė padeklamavo eilėraščių. Įtarpose, vadovaujant Viktorui Kelmeliui, visi sudainavo Tėviškėlę, Leiskit į tėvynę ir Lietuvą brangi.

Minėjimą užsklendė Jaunimo Centro valdybos pirm. Irena Kriaučeliūnienė, padėkojusi programos dalyviams ir visiems atsilankiusiems, kurių buvo pilna kavinė.

Nors visą programą atliko jaunimas, bet jo tiek ir tebuvo salėje, o klausytojus sudarė išimtinai vyresnieji, dar vis labai jautriai pergyveną šią nepaprastą šventę.

Po šio ypatingo minėji-

LST Korp! Neo-Lithuania, Chicagoje, vasario 21 d. minėjo Vasario Šešioliktąją. Nuotraukoje minėjimo prezidiumas: Zita Zubrickaitė — arbitras, Liūtas Dargis — valdybos narys, Violeta Burokaitė — sekretorė, Linas Regis — pirm., Antanas Juodvalkis — vyr. valdybos pirm., paskaitą skaito Vitas Plioplys — tėvūnas. Prie vėliavos: Jonas Deveikis, Jonas Savickas ir Jonas Ruikis.

Daiva Vaitkevičiūtė-Meilienė deklamavusi Maironio eilėraštį.

V. A. Račkausko nuotr.

mo, suruošto tą pačią paskelbimo dieną, minėjimų eilę tęsė Marquette Parko lietuvių namų savininkų draugija, vadovaujama jaunų ir energingo visuomenininko Zigmo Mikužio. Minėjimas įvyko vasario 19 d. šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

Sekmadienį, vasario 21 d. minėjimus suruošė ALT Rockfordo skyrius, Rockforde, Beverly Shores lietuvių klubas, Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinys, vadovaujamas Lingo

Regio, L.T.N., Chicagoje.

Neolitanai minėjimą pradėjo iškilminga sueiga. Korp! vėliavai ir valdybai užėmus prezidiume vietas, sugiedotas Lietuvos himnas ir pagerbti už laisvę kritusieji. Įvadą padarė padalinio pirm. Linas Regis, pagrindinę paskaitą skaitė Vitas Plioplys, užbaigai žodį tarė vyr. valdybos pirm. Antanas Juodvalkis.

Meninėje dalyje puikiai padainavo Irena Mažeikaitė ir Liūtas Dargis, pritariant Vyties orkestrams A. Korzonui ir R. Raudžiui. Daina Meilienė padeklamavo Korp! garbės nario prelato Jono Maironio du prasmingus eilėraščius.

Minėjimas užskleistas visiems sugiedojus studentų himną Gaudeamus.

Minėjimas buvo turinčias ir gerai pravesas. Susirinkimo geras pusšimtis korporantų ir svečių. Kitais metais būdavo žymiai daugiau. Tą sekmadienį vyko daug renginių, šeimyninių pobūvių ir argentiniečių solistų koncertas, nutraukęs dalį publikos.

Korp! Neo-Lithuania kiekvienais metais pamini Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šventę ir semiasi jėgų iš praeities dienų.

Vasario '28 d. minėjimą suruošė LB Marquette Parko apylinkės valdyba parapijos salėje.

Jaunųjų neolitanų orkestras "Vytis" atlikęs meninę programą Vasario Šešioliktosios minėjime, vasario 21 d. Chicagoje: Robertas Raudys, Irena Mažeikaitė, Liutauras Dargis ir Audis Korzonas.

V. A. Račkausko nuotr.

Vasario mėnuo praėjo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo ženkle. Minėjimus ruošė ALTos skyriai, LB apylinkės ir atskiros organizacijos. Čia suminėti minėjimai nepretenduoja į pilnumą ir visuotinumą, nes kai kurios organizacijos minėjimus suruošė savo nariams susirinkimų metu.

Asmeniškai dalyvavau keturiuose minėjimuose: Chicagos Lietuvių Tarybos (Marijos aukšt. mokyklos salėje, II. 14 d.), Jaunimo Centro vadovybės, (J. Centro kavinėje, II. 16), Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdybos (L. T. Namuose, II. 21 d.) ir LB Marquette Parko apylinkės valdybos (parapijos salėje, II. 28 d.). Dalyviu skaičiumi ir programos paruošimu išskirtinai minėtinas pagrindinis Chicagos Lietuvių Tarybos ruoštas minėjimas. Ir čia dalyvių skaičius buvo mažesnis, kaip ankstyvesniais metais, bet dar prisirinko apipilnė salė. Jaunimo Centro ruošiami minėjimai vasario 16 d. publikos yra mėgiami ir turi tendencijos didėti.

Aplamai, visi minėjimai yra reikalingi ir naudingi, nes paskatina žmones dalyvauti bei prisiminti didingą istorinį įvykį ir pasisemti naujų jėgų ateities darbams. Minėjimų metu surenkama aukų laisvinimo darbams finansuoti.

ARGENTINIEČIŲ SOLISTŲ KONCERTAS

Didelį visuomenės dėmesį sukėlęs, Pietų Amerikos lietuvių solistų koncertas, įvykęs vasario 21 d. Jaunimo Centro didžiojoje salėje, sutraukė pilnutėlę salę dainos mylėtojų. Argentinos lietuvių solistų — Zuzanos Valadkaitės de Lopez ir Antano Slančiausko iškviėtimu ir gastrolėmis po Amerikos lietuvių didesnes kolonijas, rūpinosi PLB kultūrinių reikalų komisija.

(Nukelta į 12 psl.)

LIETUVIŲ OPERA

STATO

ROMANTINĘ TRIJŲ VEIKSMŲ OPERĄ

DER FREISCHUETZ

TAIKLUSIS ŠAULYS

MARIJOS MOKYKLOS

AUDITORIJOJE

67TH & CALIFORNIA AVE.

S e k t a k l i a i

kovo mėn. 6 d., 8 val. vak.

kovo mėn. 7 d., 3 val. popiet

kovo mėn. 13 d., 8 val. vak.

Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje — Gifts International, 2501 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629. Phone (312) 471-1424.

Paštu bilietai užsakomi tuo pačiu adresu siunčiant čekį Lithuanian Opera Co. Inc. pavadinimu.

Bilietai kainos: 25, 20, 15, 12 ir 10 dol.

KVIEČIAME VISUS IR IŠ VISUR ATVYKTI Į SPEKTAKLIUS.

Po pasisekusio Pietų Amerikos solistų — Zuzanos Valadkaitės de Lopez ir Antano Slančiausko koncerto, įvykusio 1982 m. vasario 21 d. Chicagoje. Iš kairės: Juozas Šlajus, akomp. Mykolas Drunga, solistė Zuzana Valadkaitė, solistė Dalia Kučėnienė, solistas Antanas Slančiauskas, Danguolė Valentinaite, Saulius Kuprysir kun. Antanas Saulaitis. Z. Degučio nuotr.

CHICAGO

(Atkelta iš 11 psl.)

Pirmoje koncerto dalyje girdėjome daugiausiai operų arijas ir atskiras dainas atliktas solo ir duetu. Čia skambėjo R. Schumano, W. A. Mozarto, F. Schuberto, G. Verdi, A. Boito, von Gluck ir argentiniečio C. Guastavimo kūryba.

Antroje dalyje nuskambėjo lietuviai kompozitoriai: Gruodis, J. Tallat-Kelpša, St. Šimkus, V. Klova, A. Bražinskas ir Br. Budriūnas. Solistams akompanavo Mykolas Drunga.

Chicagiškė publika solistus priėmė labai šiltai ir nesigailėjo katučių. Publikai plojant, solistai pridėjo porą duetų, sulaukusių ypatingai karštų plojimų iš gyvenusių Argentinoje, o dabar gyvenančių Chicagoje.

Rengėjai solistams įteikė gėlių.

Po koncerto, rengėjų pakviesti, susirinkę į apatinę

salę, pabendravo su solistais ir pasivaišino argentinietiška paruoštais užkandžiais. Vaisėse dalyvavo didokas skaičius buvusių argentiniečių ir pasikalbėjo apie bendrus pažįstamus ir lietuvių veiklą.

PLB kultūrinių reikalų komisijos pirmininkui Vaclovui Kleizai išvykus į Pietų Amerikos kraštą LB atstovų suvažiavimą, visa koncerto ruošos ir priėmimo užgulė pirm. pavaduotoją Danguolę Valentinaite ir kitus narius.

Reikia pasidžiaugti, kad Chicagos lietuviai labai šiltai priėmė solistus ir gausiai atsilankė į koncertą. Mūsų šilta reakcija, teiks jiems daugiau jėgų dar tvirčiau jungtis į bendrą lietuvių išlaikymo ir vadavimo darbą.

Solistams — Zuzanai Valadkaitei de Lopez ir Antanui Slančiauskui bei jų palydovui ir akomponiatoriui Mykolui Drungai linkime

toliau sėkmingai tęsti gastroles po didžiasias lietuvių kolonijas.

KODĖL REIKIA DIDŽIUOTIS SAVO TAUTOS PRAEITIMI

Mylėti savąją tautą žmogui yra lygiai privalu ir svarbu, kaip ir mylėti savo tėvus. Tautinis supratimas man pamažu atėjo iš mano tėvų, kad tauta turi vidinį vertingumą manyje. Ir taip išsiskleidžia tautos meilė. O tautos meilė įpareigoja mane aukotis ir dirbti savajai tautai.

Meilė tautai išsižiebia, kai kiausaisi tėvų pasakojimus apie tėvynę — Lietuvą ir jos praeitį. Lietuviai aukojosi, nes giliai ir prasmingai tikėjo į jos vertę ir prisikėlimą. Pradėjau daugiau skaityti knygas, bandydamas pats sužinoti daugiau tiesos apie Lietuvos praeitį. Juo daugiau skaičiau, tuo daugiau pamilau Lietuvą. Lietuva, kurios nemačiau, darosi man brangi ir java. Ne todėl, kad kraštas gražus ar dėl istorijos didingumo, bet, kad pats atradau, skaitydamas apie Lietuvą.

J. Tumas-Vaižgantas pripažino: "Man viena tikrai buvo skaudu ir malonu — ceptoti, kad ir nešvaru, bet tautinį cepiką. Vyžota, lopyta mano Lietuvėlė, bet mano lininiai, arielkiniai, dažnai padlocai tie lietuviai, bet mano broliai!" Iš šių žodžių matyti, kaip giliai Vaižgantas mylėjo Lietuvą, daugiau negu heroine praeitim ar didvyrių žygiais. Herojiniais žygiais gali grožėtis ir šventimieji.

Mylėti savo tautą, man reiškia kurti ją tokią, kad ji būtų verta aukotis ir dirbti. Kai myli, ar ne tiesa, turi vilties, jog tauta yra gyva.

Kiekvieną tautą ištinka smūgiai. Kiekvienoje tautoje būna pasipiktinimų. Visi šie įvykiai yra prasmingi, nes išreiškia man rūpestį ir kartu ryšį su tauta. Iš tikrųjų mylėti tautą, tai gyventi jai diena iš dienos visu gyvenimu ir pasišventimu.

Vitas Lukošius
Kr. Donelaičio
aukšt. mokyklos,
8 klasės mokinys

BOSTONO LIETUVIAI

ATVYKSTA KELEČIUS IR DIKINIS

Lietuviškosios Skautybės Fondo valdybos kviečiama atvyksta į Bostoną Chicago lietuvių teatro grupė su Jonu Kelečium ir Algimantu Dikiniu. Programoje: Vinco Krėvės RAGANIUS ir P. Andriušio, K. Donelaičio ir O. Milašiaus kūryba.

Spektaklis įvyks Lietuvių Piliečių Draugijos II-čio aukšto salėje, šeštadienį balandžio mėn. 3 dieną. Pradžią 7 val. vakare. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Spektakliui vietos numeruotos. Bilietų kainos — 10 dol., 8 dol. ir 4 dol. studentams. Bilietų platintojai Bostone: Laima Kiliulienė telef. 861-1465, Kostas Neortas tel. 825-1832. Providence: Saulė Šatienė telef. 884-9572.

JACKUS SONDA ŽENGIA Į 90-SIUS

Buvęs Keleivio redaktorius Jackus Sonda (Sondeckis) pradėjo devyniasdešimtuosius savo amžiaus metus. Jis yra gimęs 1893 m. sausio 27 d.

Jackus Sonda ekonomistas, visuomenininkas, žurnalistas. Gimnaziją baigė 1914 m. Vilniuje ir iki 1917 metų galo studijavo gamtos mokslus Petrapilio universitete. 1918 m. pavasarį grįžo atsiuriantis Lietuvon ir tuojaus įsijungė į Lietuvos administracinį darbą. 1925 m. buvo išrinktas šiaulių miesto burmistru. Tas pareigas ėjo iki 1931 m. liepos mėn. 1931-1940 buvo šiaulių apygardos ligonių kasos direktorius. Atgavus Vilnių 1939 m. buvo pasiųstas sutvarkyti Vilniaus ligonių kasos organizaciją. 1940-41 buvo Lietuvos komunalinio banko valdytojas. 1941 m. išvykus bolševikus vėl grįžo į šiaulius ir buvo miesto savivaldybės finansų skyriaus vedėjas, o pasitraukęs į Vokietiją Augsburgio stovykloje buvo švietimo ir kultūros vadovas.

Spaudoj pradėjo bendradarbiauti 1910 m.

Priklausė socialdemokratų partijai, o taip pat dirbo visoje eilėje kitų organizacijų. Bostone buvo ALTO skyriaus pirmininku, socialdemokratų s-gos 60 kuopos sekretorius, Lietuvių darbininkų draugijos centro sekretorius, Lietuvos socialdemokratų s-gos centro komiteto narys ir 1954-56 m. pirmininkas.

Jackus Sonda yra nepaprastos tolerancijos žmogus. Jis laikėsi savo įsitikinimų, bet lygiai gerbia ir kitų. Visi, kas pažinome Jackų Sondą ir dirbome su juo, turime gražiausius žmogaus tolerancijos ir su-

pratimo prisiminimus.

Š. m. sausio 17 d. inž. Bronius ir Irena Galiniai savo namuose, Norwell, Ma., surengė Sondai priėmimą žengiant į 90-sius metus. Dalyvavo eilė Sondas bičiulių ir gerbėjų.

MŪSŲ PAREIGA PARAPIJOS IŠLIKIMUI

Šv. Petro parapijos bažnyčia So. Bostone yra labai blogoje padėtyje. Kadangi yra tarp pigios butų kolonijos pastatų, tai Bostono valdžia ja nesirūpina, o butų kolonijos vadovai ir jos gyventojai, atrodo, nori jos išnykimo. Mums lietuviams reikia žmonių masės, kad miesto ir vyskupijos vadovai ją pamatytų. Tik su mase yra skaitomasi.

Balandžio 18 d. gražioje Lantana salėje, Randolph, Mass. įvyks parapijos susirinkimas. Bus pakviesti ir Bostono miesto valdžios atstovai. Be to, tuo pačiu laiku kitoje salėje Lantanoje vyksta Bostono vyskupijos renginys. Ten dalyvaus kardinolas H. Medeiros, vyskupas Dailey ir kiti vyskupijos dignotoriai. Jie apsilankys ir pas lietuvius. Mums labai svarbu, kad mūsų salė būtų pripildyta. Pamatę tą masę miesto ir vyskupijos vadovai matys, kad mes nesame išnykstanti grupė, o gyva masė žmonių, su kuria reikia skaitytis.

Tad be jokių paraginimų, Bostono ir apylinkės lietuviai visi kaip vienas dalyvaus šiame rengime. Tuo prisidėsime prie mūsų parapijos bažnyčios gelbėjimo. Bilietus į šį rengimą jau dabar užsisakykite tel. 268-6648 pas Eleonor Kleponis.

P. Žičkus

PARENGIMAI

• Kovo 7 d. skautų rengiama tradicinė Kaziuko mugė So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Kovo 14 d. Moterų klubas rengia dr. A. Budreckio knygos "DLK Algirdas" pristatymą Tautinės Sąjungos namuose. Pradžią 3 val. p. p.

• Kovo 21 d. Minkų radijo valandėlės 48 metų suaktuvinis renginys, South Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Meninė ir šokių programą atliks "Jinai ir trys gintarai" iš New Yorko.

OPPORTUNITY FOR AUTO MECHANICS — Tire & Multi Service Car repair chain with 14 service bays per unit is seeking top notch Auto Mechanics. Must have a minimum of \$6,000 worth of hand tools and be qualified in front end alignment, brakes, tune-up and air-conditioning. Plenty of work. Top pay in the industry. Full hospitalization. Positions available in Dallas, Fort Worth and Houston, Texas. Send resume to: DAN REEVES, EXCEL CAR REPAIR, 2514 Gravel Drive, Fort Worth, Tx. 76118. Phone: 817-589-7573. (5-14)

"Amber Holidays"

1982 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Maskva/Vilnius:

Balandžio 7 — \$ 995.00	liepos 19 — \$1135.00
gegužės 5 — \$ 995.00	rugpiūčio 4 — \$1135.00
gegužės 12 — \$1095.00	rugpiūčio 18 — \$1350.00
(su Ryga)	(su Ryga)
gegužės 24 — \$1135.00	rugšėjo 6 — \$1171.00
birželio 2 — \$1135.00	rugšėjo 15 — \$1045.00
birželio 16 — \$1135.00	rugšėjo 27 — \$1082.00
liepos 5 — \$1165.00	spalio 6 — \$ 995.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokėčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos ir informacijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Istaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Registered Ohio Travel Agent #TA0324

Tai Lietuva, kurios nebėra...

Filmas 'PREZIDENTAS ANTANAS SMETONA' Clevelande

AURELIJA BALASAITIENĖ

Š. m. vasario 21 dienos popietę į Lietuvį Namų didžiąją salę susirinko gausus Clevelando lietuvių būrys drauge su ALT Sąjungos nariais prisiminti Vasario 16-osios tikrą reikšmę ir, gal svarbiausiai, pasižiūrėti filmo "Prezidentas Antanas Smetona". Buvo malonu ir tikslu išklausti neilgos, bet turiningos "Naujosios Vilties" žurnalo red. A. Laikūno kalbos, paruošiant

Žurnalo Naujosios Vilties red. A. Laikūnas, skaitęs pasakaitą. J. Garlos nuotr.

nuotaiką pačiam filmui. Iškeldamas pereitųjų kartų nuopelnus, kurių dėka galėjome augti, bręsti ir kurti laisvoje tėvynėje, jis priminė dabartinei kartai, kad su ta laisvės dovana "perėmėme ir neatlaidžią pareigą visuomės išgalėmis stengtis... kad būtų tęsiami senųjų veteranų siekimai". Nuo tos pareigos neatpalaiduoja mūsų gyvenimas laisvėje. Jis nepateisina išeivijos lietuvio, nesidominčio savo tautos bendraisiais reikalais, neprisidedančio prie lietuviybės išlaikymo per šeimas, spaudą, organizacijas ir paprijas. Kalbėtojas ypatingai pabrėžė vienybės reikalingumą, cituodamas a. a. Prezidento Antano Smetonos žodžius, pasakytus 1939 m. lapkričio 29 dienos Seimo posėdyje: "Realioji tautos vienybė pasireiškia ne srovių vienybe, kuri teoriškai nėra galima, o srovinių ir nesrovinių žmonių dalyvavime sutartiname darbe". Kalbėtojas, pri pažindamas gyvenimo įvairumų realybę, su optimizmu konstatuoja, kad vienybė ne vien būtina, bet ir įmanoma.

Prigesinus šviesas, visų akys nukrypo į didelį, baltą ekraną. Jau pati filmo pradžia, dangaus spalvos fone "Gintaro" filmų bendrovės geltona emblema ir prie filmo pagaminimo prisidėjusių asmenų pavardės, nuveikė žiūrovus maloniai.

Sodrus ir malonus teksto skaitytojo balsas, susiliedamas su pritaikinta muzika fone, darė harmoningą ir gerai išmąstytą įspūdį.

Visas filmas yra kruopščiai susstatytas iš labai senų filmų likučių, asmenų, autentiškų nuotraukų ir vietomis paties A. Smetonos kalbų ištraukų, vykusiai pritaikytų prie matomo paveikslų. Sumaniai per visą filmą slenka paties Antano Smetonos biografijos bruožai, nesileidžiant į smulkias detales, su šeimos portretų ir pavienių nuotraukų įtarpomis. Į pabaigą, rodant A. Smetonos laidotuves Clevelande, filmas yra spalvotas. Nežiūrint kai kurių filmo labai senų vietų, techninis apipavidalinimas tą dokumentinį filmą padarė ne vien istoriniu dokumentu, kurį turėtų pamatyti kiekvienas lietuvis, bet ir sugebėjo jį padaryti patrauklų ir malonų akiai ir ausiai.

Didžiausią įspūdį į mane ir daugelį kitų žiūrovų padarė 1936 metais įvykęs švėkšnos "Saulės" gimnazijos pašventinimas, kuriame dalyvavo prezidentas Antanas Smetona su dalimi Ministrų Kabineto ir aukštaisiais karininkais bei diplomatinio korpuso nariais. Ilga, tipingai lietuviška procesija su baltai apsirengusiom mergaitėmis, barstantiomis gėlėmis, su bažnytinėmis vėliavomis, nešamomis baltai apsirengusių moterų, su būriais mažų, drausmingų, šventadieniškai pasidabinusių berniukų, ėjo lėtai, su deramomis, iškilmingomis išraiškomis jų jaunuose, lietuviškuose veiduose. Minioje stovėjo baltomis skarelėmis galvas prisidengusios ūkininkės, kaklaraiščius pasirišę miestelio gyventojai, o tolumoje matėsi platūs laisvo krašto laukai. Kitoje vietoje išdidžiai į dangų kylą Lietuvos laisvės atgavimui atžymėti is-

torinis paminklas. Impozantiška gotikinio stiliaus bažnyčia dominuoja ramaus miestelio kuklią architektūrą. Šalia naujos gimnazijos pastatas — kertinis jaunimo ateities akmuo, ramiai ilsisi ant masyvių pamatų. Aplink dvelkia pastoralinės idilijos nuotaika. Nejučiomis į žiūrovą kvėpuoja po darbo iš laukų atskubėjusių žemdirbių derliaus viltys, jaunų žmonių ateities svajonės, religinio, kultūrinio ir socialinio gyvenimo darniai šalia vienas kito egzistuojantys elementai. Tai Lietuva, kurios daugiau nebėra... Jei įspūdinga buvo stebėti Pasaulio lietuvių sporto olimpiados atidarymo iškilmės ir tarptautinių krepšinio žaidynių parą, tai toji švėkšnos gyvenimo ištrauka buvo taikios, dirbančios, kuriančios ir laisvėje žydinčios Lietuvos tikrasis veidas.

Graudu buvo matyti benamį prezidentą audijencijoje pas JAV prez. Rooseveltą, kuris Antano Smetonos garbei įsakė iššauti 17 patrankos šūvių žinodamas, kad jo paties parašu Pabaltijo valstybės Jaltaje buvo atiduotos į raudonojo teroro nasrus. Banketai, pasitikimai, kalbos ir sveikinimai, grakščiai supinti ir lydimi gerai parinkto teksto bei muzikos, baigiasi iškilmin-

Iškarpa iš filmo kadro.

Prezidentas Antanas Smetona iš filmo kadro. J. Garlos nuotr.

gomis Antano Smetonos laidotuvenimis Clevelande.

Filmas neilgas, nevarginantis, puikiai techniškai sudarytas iš senos, nedėkingos medžiagos, dar kartą įrodo, kad su geru noru ir pastangomis mes galime ateinančioms kartoms išlaikyti brangų istorinės tikrovės palikimą, kurį vargu kas bepajėgs rasti pavergtos tėvynės nuolat naikinauose archyvuose. Filmas, paveikslas yra vertas tūkstančių žodžių, nes jis kalba

į mus, veikdamas įvairius pojūčius, palikdamas gyvą vaizdą, kalbantį į širdį, keliantį jausmus, veikiantį protą.

Teko patirti, kad Povilas Jasiukonis, Gintaro Filmų bendrovės savininkas, savo žinioje turi vieno Lietuvoje viešėjusios amerikiečio filmą iš 1930 metų, kai Vytauto Didžiojo paveikslas, jo mirties 500 metų sukakties proga, buvo vežiojamas su didelėmis iškilmėmis po visą Lietuvą. Tai didelės vertės dokumentinė medžiaga, kurioje galima rasti visą tos dienos Lietuvą — miestus, miestelius, kaimus, žmones... Filmas esąs labai senas ir reikalaujantis skubaus dėmesio. Jam perfilmuoti ir restauruoti reikia apie 30,000 dolerių. Nežiūrint spaudoje kadaise pasirodžiusių užuominų, niekas to filmo finansavimu nepasidomėjo. Iš patirties žinome, kokias milžiniškas sumas mūsų visuomenė sukelia, kai atsiranda iniciatorių, sugebančių reikalą jai tinkamai pristatyti. Nejaugi toji nuostabi istorinė medžiaga yra pasmerkta mirčiai, nerandant galimybių jai restauruoti ir išlaikyti ateinančioms kartoms? Kasmet randame naujų projektų, siekiančių milijonines sumas. Mūsų kultūrinio gyvenimo vadovai turėtų atkreipti dėmesį į to filmo likimą. O tie, kuriems pavyks tą įgyvendinti, užsitarnaus daug pagarbos ir gilaus dėkingumo už įnašą ateinančių kartų istoriniam lobynui.

J. Garlos nuotr.

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,

CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Foto ir paveikslų įrengimas. Originalūs paveikslai, grafika, drožiniai, gintaras, keramika ir... Gauta nauji grafikos darbai iš Vytauto Igno ir Giedrės Žumbakienės bei kitų menininkų.

Galerija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. vak. ir šeštadieniais nuo 10 iki 6 val. vak. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas
Antanas Kalvaitis, viceprezidentas

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Mielam bičiuliui

VINCUI RASTENIUI

mirus, jo žmonai EMILIJAI, broliui JONUI

ir artimiesiems reiškiu nuoširdžią užuojautą

Vincas Trumpa

A. A.

VINCUI RASTENIUI

mirus, jo broliui JONUI RASTENIUI su šei-

ma giliausią užuojautą reiškiame

Br. B. Paulioniai
V. B. Petkai
E. A. Blumentaliai
V. E. Račkauskai
H. R. Tatarūnai

A. A.

VINCUI RASTENIUI

mirus, jo broliui JONUI RASTENIUI su šei-

ma nuoširdžiausią užuojautą reiškiame

S. Rydelienė
I. E. Rydeliai
T. Gaškienė
Vl. J. Dautai

CLEVELANDO
PARENGIMAI

• VASARIO 28 D. Argentinos solistų koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia LB Clevelando apyl. valdyba.

• KOVO 13 D., 7 v. v. — pianisto Antano Smetonos rečitalis. Rengia Dievo Motinos parapija.

• KOVO 14 D. 12 val. Lithuanian Village Inc. akcinių ir Lietuvių klubo narių metinis susirinkimas.

• KOVO 20-21 D. D. Draugo romano premijos įteikimas ir koncertas DM parapijos salėje.

• KOVO 28 D. Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 3 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 25 metų sukakties minėjimas-koncertas.

• BALANDŽIO 4 D. LB Clevelando apyl. susirinkimas.

• BALANDŽIO 17 D. Pavasarinis Dirvai paremti balius Lietuvių namuose. Rengia ALT S-gos Clevelando skyrius.

• BALANDŽIO 24-25 — Religinės šalpos savaitgalis Dievo Motinos parapijoje.

• BALANDŽIO 25 D. Balfo metinis susirinkimas DMNP parapijos mažojoje salėje.

• BALANDŽIO 25 D. šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių pirmoji komunikacija.

• GEGUŽĖS 2 D., sekmadien-

nį, 3 val. p. p. Grandinėls koncertas CCC Main Campus teatre.

• GEGUŽĖS 8 D., šeštadienį, sportininkų vakaras-balius Slovėnų auditorijoje.

• GEGUŽĖS 8 ir 9 D. D. Šiaurės Amerikos Lietuvių sporto žaidynės. Rengia Žaibas.

• GEGUŽĖS 9 D. Partizano motinos minėjimas D. M. N. P. parapijos salėje. Rengia Birutietės.

• GEGUŽĖS 15-16 D. D. vakaronė visuomenei. Rengia Vyr. Skaučių Židinys.

• GEGUŽĖS 22-23 D. Lietuvių Rašytojų draugijos suvažiavimas Clevelande. Rengia Lietuvių Rašytojų draugija.

• BIRŽELIO 5 D. Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos parengimas.

• BIRŽELIO 6 D. — Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokslo metų pabaigtuvės.

• BIRŽELIO 13 D. Birželio minėjimas. Ruošia AL Taryba.

• BIRŽELIO 20 D. Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis.

• BIRŽELIO 20 D., šeštadienį, tradicinis Joninių laužas. Ruošia Clevelando skautininkai.

• LIEPOS 4 D. Clevelando ir apylinkių Amerikos Lietuvių Respublikonų klubo gegužinė p. Jokūbaičių sodyboje.

• LIEPOS 25 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• RUGPIŪČIO 29 D. gegužinė prie ežero. Rengia L.K.V.S. "Ramovė" Clevelando skyrius.

• RUGSĖJO 18 D. Abiturientų balius, Lietuvių Namuose. Rengia LB Ohio Apygarda.

• SPALIO 2 D. Pabaltiečių vakaras. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• SPALIO 24 D., 4 val. popiet — Atstatyto Laisvės paminklo šventinimas ir simfoninis koncertas su Clevelando Filharmonijos orkestru. Rengia Dievo Motinos parapija.

• LAPKRIČIO 20 D. Karuomenės šventės minėjimas ir balius Lietuvių namuose. Rengia L.K.V.S. Ramovė Clevelando skyrius.

• APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį, tel. 531-2211.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

DIE REPAIRMEN

A National leader in the manufacture of quality tools, dies, metal stamping and nationally distributed consumer products has immediate opening for Die Repairmen on both shifts. Applicants must have knowledge of Die repair with a minimum of 2 years experience required. Excellent earnings, fringe benefits, steady employment and ample overtime. Apply in person at the Personnel Office of Modern Tool & Die Co. 700 Liverpool Dr. (off Grafton Rd.) Valley City OH (near Brunswick)

(9-13)

The Best for Less Weddings and
Portraits

TALIS STUDIO

15606 St. Clair Avenue
Cleveland, Ohio 44110
Tel.: (216) 692-1515

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio
Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE IR APYLINKĖJE

• Inž. Juodikis, žymios tarptautinės projektavimo firmos išvyko keliems mėnesiams kaip konsultantas į Angliją, Londoną ir kitas vietas. Inž. A. Juodikis kaip projektavimo specialistas – konsultantas sunkios pramonės ir alyvos srityje per eitis metais su žmona Birute praleido apie 7 mėnesius Caracas, Venezueloje. Ten turėjo progos arčiau susipažinti su gyvenančiais lietuviais, lietuvišku jaunuimu pažinti jų gyvenimą ir išgyti eilę nepamirštamų draugų.

Linkime jai sėkmės naujos komandiruotės darbe ir taip pat lietuvių išeivių tarpe Anglijoje.

PADEKA

ALT S-gos Clevelando skyriaus suruoštame Vasario 16-tosios minėjime ir

A. A.

DR. JONUI SANDARGUI

mirus Floridoje, jo mielai žmonai ALDONAI, sūnums: JONUI su šeima, Daniui Sandargams, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Emilija Šilgalienė,

sūnūs:

Dr. Eugenijus Šilgalis su šeima
ir Rimas Šilgalis

Neužmirštamam bičiuliui

A. A.

DR. JONUI SANDARGUI

amžinybėn iškeliauvus, liūdėdami jo, nuoširdžią užuojautą reiškiamo mylimai žmonai ALDONAI, sūnums bei artimiesiems

Valerija ir Mečys Šimkai

A. A.

DR. JONUI SANDARGUI

mirus, žmonai ALDONAI, sūnums DANUI ir JONUI su šeima, seseriai ANTANINAI KASPERAVIČIENEI, reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Aurelija Balašaitienė

ir

Jūratė Balašaitytė-Salerno

PREMIJOS ĮTEIKIMAS IR "RAGANIAUS" DRAMA

Kovo 20 d., šeštadienį, 7 val. vak.

DIEVO MOTINOS AUDITORIJOJE

bus įteikta 31-ji Draugo romano premija rašytojai, poetei ir dramaturgei BIRUTEI PŪKELEVIČIŪTEI.

Po premijos įteikimo Chicagos teatralai suvaidins Vinco Krėvės "Raganiaus" dramą. Režisūra ir scenovaizdis Jono Kelėčiaus.

Bilietai po 8, 6 ir 4 dol. užsisakomi pas Romą Tatarūnienę tel. 531-5924 ar gaunami po pamaldų Dievo Motinos aprapijos svetainėje kiekvieną sekmadienį. Visos vietos numeruotos.

Šių dviejų renginių šventę rengia specialus Draugo skaitytojų, Mildos Lenkauskienės vadovaujamas, komitetas.

finansinę paramą.

AMERITRUST banko E. 185 — Paynee skyriaus vedėjui Charles S. Perdirtz už auką.

Ponioms paruošusiomis vaises ir nemokamai paaukojusioms daugybę pyragų: A. Mackuvienei, E. Maslauskienei, L. Morkūnienei, J. Stuogienei, J. Dautienei, J. Karalienei, A. Jonaitienei, O. Cijunskienei ir D. Ramonienei. Bare dirbusiems — V. Blinstrubui ir St. Lukui. Prie registracijos stalo dirbusiai A. Bakūnienei. Dirvos rėmėjų dovanų traukimą pagelbėjusioms B. Tarutienei ir D. Ramonienei.

Ir didelė padėka svečiams savo atsilankymu parėmusiems mūsų pastangas.

ALT S-gos Clevelando Skyriaus Valdyba

• Tėvynės Garsų radijo programa dabar girdima kiekvieną sekmadienį 7-8 val. vak. per WJW AM radijo stotį banga 850.

Gyvenimo Varpų religinė valandėlė transliuojama kas antrą sekmadienį 6 val. 30 min. ryto per WZZP FM stotį banga 106. Sekanti programa bus kovo 7.

Ieškoma moteris prižiūrėti 1 metų amžiaus vaiką 3 dienas į savaitę. Valandos pagal susitarimą. Telef.: 944-5039. (8-9)

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitepmia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

CLEVELANDO JŪRŲ SKAUTŲ VEIKLA

Dar visi ežerai ledu pasidengę, bet Klaipėdos vietininkijos skautai jau laukia pavasario. Dauguma jūrų skautų mėgsta slidinėti, tačiau buriavimas yra jų bėgiamiausias sportas. Kpt. S. Dariaus jūrų skautų laivo, aštuonių jūrų budžių kandidatų įgulai vadovauja j. b. vair. Kęstutis Petraitis. Kol vasara ateis, visiems

K. Petraitis ir R. Kižys Kaziuko mugei ruošia Klaipėdos vietininkijos stalui eksponatus.

teks nemažai dirbti. Dabar ruošiamės Kaziuko mugei, o po mugės vyks pasiruošimas budžių įžodžiui ir laivų remontui ir nuleidimui.

Laivų nuleidimo proga, birželio mėnesio pradžioj, planuojama savaitgalio stovykla prie Pymatuning ežero visiems vietininkijos nariams, rėmėjams ir draugams.

Kaip kasmet jūrų skautai kartu su jūrų budžiais, lauks jūsų Kaziuko mugėje, kovo 28 d., Dievo Motinos parapijos patalpose.

J. b. v. v. M. Juodišius

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

GINTARO VALGYKLA

ATIDARYTA SEKMADIENIAIS
nuo 12 val. 30 min. iki 8 val. vak.

Tiekiami skanūs lietuviški valgiai. Tikras šventadienis — pietauti Gintare su visa šeima ir bičiuliais.

Kitomis dienomis atidaryta tokia tvarka: priešpiečiai tiekiami kiekvieną dieną nuo 11 val. 30 mn. iki 2 val. p. p., išskyrus šeštadienį. Pietūs tiekiami kiekvieną dieną nuo 5 val. vak. iki 8 val. vak., išskyrus pirmadienį. Penktadieniais ir šeštadieniais Gintaro valgykla atidaryta iki 9 val. vak.

PENSININKAMS 20% NUOLAIDA.

(Privalo turėti Lietuvių klubo nario korteles).

LIETUVIŲ NAMŲ SALE IR KITOS PATALPOS NUOMOJAMOS VAIŠEMS IR PARENGIMAMS. UŽIMKITE DIDŽIAJĄ SALE DABAR SAVO METINIAMS PARENGIMAMS.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

LIETUVIŲ KLUBAS IR
LIETUVIŲ NAMAI

877 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
(216) 531-2131

DIRVA

• Į naują lietuvių skautų sąjungos vadovybę išrinkti: LBS vyr. skautininku V. Vidugiris, pavaduotoju K. Matonis; LSS vyr. skautininke D. Eidukienė, pav. D. Gotceitienė, ASS pirmininku R. Strikas, pav. D. Petreikytė.

• Arūnas Čuberkis, clevelandiečių Reginos ir Jono Čuberkių sūnus, gyvenantis New Yorke, vaidina New Conservatory Theater pastatymuose "The Tree Cuckolds" Arlekino vaidmenį. Jis neseniai baigė filmuoti ištraukas iš Come-

dia dell'Arte ir iš Shakespearo sonetų dvi programas, kurios bus rodomas televizijoje šį rudenį.

• A. A. Ona Zailskienė, buv. ilgametė Lietuvių Skaučių Sesių vyriausia skautininkė, po ilgos ir sunkios ligos mirė š. m. vasario 22 d. Chicagoje.

Velionė buvo taip pat aktyvi Balfio veikloje ir didelė rėmėja Vasario 16 gimnazijos.

Vasario 26 d., po gedulingų pamaldų šv. Antano parapijos bažnyčioje, palaidota šv. Kazimiero kapinėse.

• Draugas, lietuvių dienraštis Chicagoje, praneša, kad nuo š. m. kovo 1 d. dėl pašto kainų kėlimo ir medžiagų brangimo pirmadieniais neišeis. Eis tik penkias dienas savaitėje.

• E. ir J. Šišai, gyv. Glendale, Calif., nuoširdūs kultūrinių reikalų rėmėjai, atnaujinami Dirvos prenumeratą, atsiuntę auką 30 dol. Ačiū.

MIRTIES PRANEŠIMAS

Š. m. vasario 28 d. staiga mirė

inž. JONAS GAIŽUTIS

Hutzel ligoninėje. Pašarvotas laidotuvių namuose 1930 25th St., Detroit, Mich. 48216.

Laidojamas trečiadienį, kovo 3 d. Išlydėtas iš koplyčios 9:30 ryto su šv. Mišiom šv. Antano bažnyčioje 10 val.

A. A. Jonas Gaižutis priklausė Neo-Lithuanam, Tautinei S-gai, Respublikonams, Lietuvių Namų Draugijai, išbuvęs pirmas pirmininkas ir dabartinis, Dariaus ir Girėno Klubui, Organizacijų Centro Valdybai, buvęs pirmininkas Detroito Bendruomenės Apylinkei, buvęs pirmas žurnalistų Centro Valdybos narys ir Inžinierių ir Architektų Sąjungos narys.

Nnliūdime liko

žmona Pajauta Gaižutienė,
dukra Dalia D. D. S.,
sūnus Rimas ir marti Eglė
gyv. Toronte.

Laidotuvių direktorė
Jolanda Zaparackienė
Tel.: 554-1275

Mūsų mielam draugui

A. A.

DIPL. INŽ. JONUI GAIŽUČIUI

mirus, jo žmoną PAJAUTĄ, dukrą DALIĄ ir sūnų RIMĄ su artimaisiais nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Vincentina ir Jonas
J u r k ū n a i

Laima ir Algis
J u r k ū n a i

Ramunė ir Gintautas
V i t k a i

FLORIDOS LIETUVIAMS!

A. L. TAUTINĖS SĄJUNGOS DAYTONA BEACH IR APYLINKIŲ SKYRIUS, FLORIDOJE, KOVO 13 D. (ŠEŠTADIENĮ), PRINCE OF PEACE PARAPIJOS, ORMOND BEACH, BAŽNYČIOJE IR SALĖJE RUOŠIA:

11 val. ryto šv. Mišios lietuviškai, atnašaujamos kun. K. Ruibio,

12 val. priešpiečiai, gaminti skyriaus narių, kurių metu bus pagerbtas 99 metų amžiaus sukakties proga skyriaus narys JONAS KAS-KASMAUSKAS.

Po priešpačių bus rodomas Tautinės Sąjungos pagamintas filmas ir Nepriklausomos Lietuvos įvykių ir vaizdų ir Prezidento Antano Smetonos lankymasis Amerikos lietuvių kolonijose ir jo iškilmingos laidotuvės.

Kviečiame visus Daytona Beach ir apylinkių lietuvius šiame renginyje dalyvauti su savo svečiais, o taip pat ir tolimesniųjų kolonijų lietuviai.

A.L.T.S. FLORIDA SKYRIUS

Paskirstytos DIRVOS dovanos

Dirvos Nr. 8 paskelbėme dalį rezultatų 1981 m. v. jaus dovanų paskirstymo Dirvos rėmėjams, įvykdyto š. m. vasario 21 d.

Dabar skelbiame mažesnių dovanų laimėtojus:

• 26 parfumų paketukai, Santell Chemical Co. viceprezidento Algio Modesto dovana, teko šiems rėmėjams:

D. Adomaitis, Chicago, Ill.; K. Bartys, Elizabeth, N. J.; P. Beleckas, Brosard, P. Q.; C. Bogushas, Waterbury, Ct.; J. Bubelis, Wisconsin Dells, Wis.; W. Burimaukas, Amsterdam, N. Y.; E. Cibas, Milton, Ma.; P. E. Dalinis, St. Petersburg Beach, Fla.; P. Domijonaitis, Ormond Beach, Fla.; J. Gelažius, Chicago, Ill.; L. Izbickas, W. Roxbury, Ma.; J. Kalnietis, Baltimore, Md.; V. ir I. Matonai, Philadelphia, Pa.; A. Martell, M. D., Reno, Nv.; V. Misiūnas, Elizabeth, N. J.; V. Petrauskas, Austin, Tx.; J. Saikus, Cleveland, Oh.; A. Sederavičius, Omaha, Nebr.; E. Stanat-Stanaitis, Chicago, Ill.; A. J. Stempužis, Chesterland,

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE NARIŲ DĖMESIUI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje GENERALINIAI Pildomosios Tarybos RINKIMAI kuopose įvyksta 1982 m. KOVO - MARCH mėnesyje.

Visos kuopos ir SLA nariai yra raginami kuo gausiau kovo mėnesio SUSIRINKIMUOSE DALYVAUTI.

Genovaitė Meiliūnienė
SLA Sekretorė

Union, N. J.; A. Valavičius, Los Angeles, Ca.; R. Valodka, Juno Beach, Fl.; V. Zdanys, Wathersfield, St.; J. Zostautas, No. Redington Beach, Fl.;

• 20 knygų "Spalio novelės" teko šiems rėmėjams:

I. Anužis, Troy, Mich.; S. Baltusis, Dorchester, Ma.; K. Bartašius, Chicago, Ill.; S. Berkiel, Antioch, Ill.; B. M. Briedis, Chicago, Ill.; J. Briedis, West Bloomfield, Mi.; V. Butkys, Great Neck, N. Y.; K. Cicėnas, Woodridge, Ill.; J. Gruzdas, N. Miami Beach, Fl.; J. Krištolaitis, Cleveland, Oh.; Roque & Mark Co., Santa Monica, Ca.; J. Mikonis, Cleveland, Ohio; A. Pimpė, Chicago, Ill.; D. Senikas, Monticello, N. Y.; Dr. S. Strasevičius, Chicago, Ill.; J. Šimonis, Santa Barbara, Ca.; A. Voketaitis, New Haven, Ct.; S. Zabarauskas, Chicago, Ill.; B. Žiugžda, Cleveland, Ohio; J. Žvynys, St. Petersburg Meach, Fl.

Buvusiai Lietuvių Skaučių Sesių vyriausiai skautininkei

A. A.

v. s. ONAI ZAILSKIENEI

mirus, jos vyrui, šeimai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Clevelando Skautija

Buvusiai ilgametei Vyriausiai skautininkei

A. A.

v. s. ONAI ZAILSKIENEI

mirus, reiškiamo giliausią užuojautą jos vyrui PRANUI, sūnums, mārčiai ir anūkams.

Liūdime jos netekusios

Mega Barniškaitė

Izabelė Jonaitienė

Aldona Kavaliūnienė

Albina Petukauskienė

Apolonija ir Valdemaras
Šenbergai

Atėjo vakaras,
Atėjo saulės išblėsimo laikas.

.....
Žaidimas baigtas.

A. + A.

ONOS ZAILSKIENĖS,

ilgametės PLSS VYRIAUSIOS SKAUTININKĖS, pašventusios save kovai už lietuvių išlaikymą išeivijoje, nenuilstamai teikusios pagalbą Lietuvoje esantiems, jos netekusiems vyrą PRANĄ, sūnus ALGĮ ir ARŪNĄ giliai užjaučiu.

Priimk, Visagali, mūsų visų maldas.

v. s. Stefaniya Radzevičiūtė